

Jó Pajtás

2021. V. 27.

75. évf., 18. szám

Omar Aqil alkotása

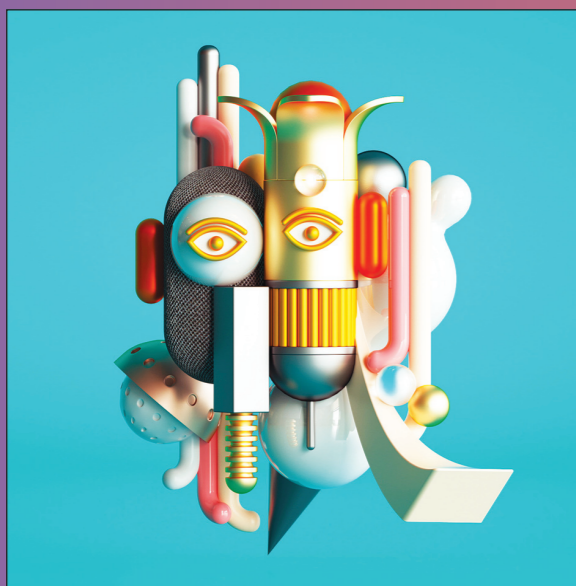
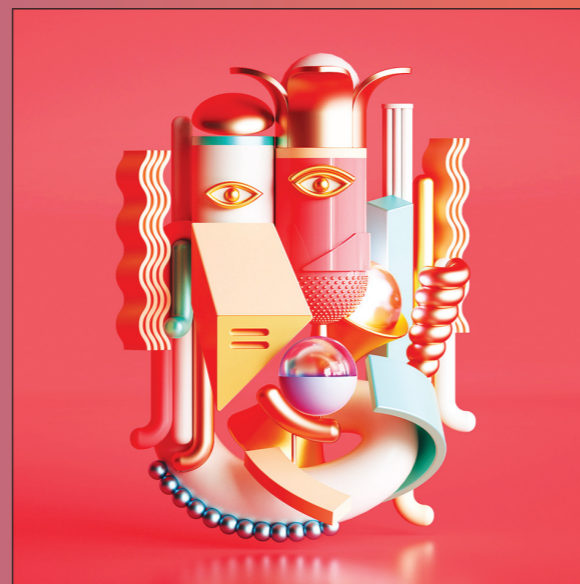
Ára 50 dinár

Május 30. – nemzetközi gyermeknap

Színek és formák

Omar Aqil pakisztáni művész alkotásait Picasso művei ihlették. A *Karakterillusztrációk* elnevezésű sorozat darabjai több digitális szoftver segítségével készültek, mint amilyenek az Adobe Photoshop, a Cinema 4D, az Octane és az Adobe Illustrator. Picassóhoz hasonlóan a pakisztáni alkotó kubista stílusban készítette alkotásait. A kubizmus a latin cubus (kocka) szóból származik. A kifejezés a képeken ábrázolt formák kockákra, mértani testekre való bontására utal. A művészek arra törekedtek, hogy egyidejűleg több nézőpontból is megjelenítsék a festmények tárgyát.

Omar Aqil úgy tűnik, mind a festészet, mind a szobrászat terén otthonosan mozog. Sorozatának hála könnyen elképzelhetjük, hogyan is festene egy-egy remekmű a szobánkban, akár a tér közepén is!

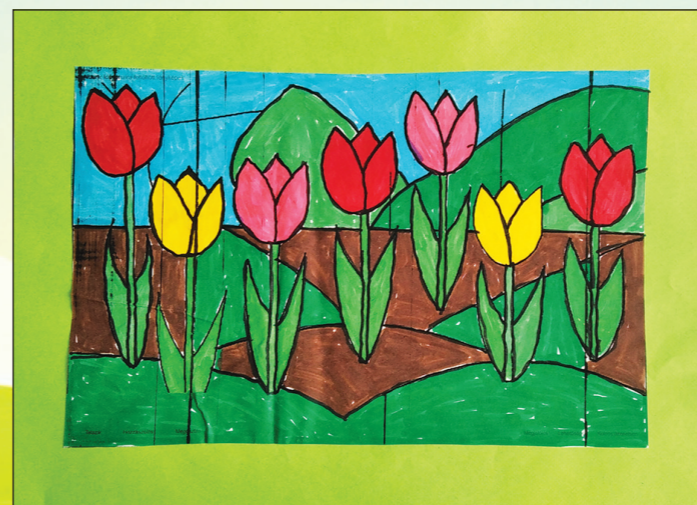
Hurrá, éljen a gyermeknap!

Köteles Anna, EmArt Műhely, Szabadka

Pap Natália, EmArt Műhely, Szabadka

Rekecki Emma, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Makai Kitti, EmArt Műhely, Szabadka

Száraz Flóra, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Farkas Eszter, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Hadaró, Tíme

Nagylány lett. Mandula kutyám túl van a gyermekkoron, megjött az első menstruációja, úgyhogy jöhet az ivartalanítás. Ebben mindenki egyetért a családban, mert tele vannak a kutyamenhelyek, és sajnos sok téren, meg utcában vannak kóbor kutyák, akik egy szerető otthonra vágnak. Túl sok a kutya, túl sok a felelőtlen ember. Állítólag nemcsak azért fontos ez az operáció, hogy ne szaporodjanak a kutyák, hanem azért is, mert a szukák a női részeik miatt sokat betegeskedhetnek. Így az én Mandulámra az a kegyetlennek tűnő, ám valójában jófej sors várt, hogy elvittük a közeli kislátrendelőbe. Reggel 8-ra mentünk, és ott maradtunk vele az altatásig, ami mindössze húsz perc volt. Kapott három injekciót, egy kábítófélet, amitől leheveredett a földre, lelassult, mondhatni megszelídült, majd egy szívűködés szabályozó injekciót adtak be neki, ezt követően pedig az altatót, amitől gyorsan elkábult. Sajnáltuk őt otthagyni, de tudtuk, hogy jó kezekben van, nagyon kedves volt a doktornő. Hazamentünk, és két óra elteltével már kezdtünk aggódni, hogy ugye minden rendben van vele. Mindig a várakozás a legrosszabb, főleg, ha valaki olyan temperamentummal él, mint én. 2 óra és 35 perc elteltével hívta apát a doktornő, hogy Mandula ébredszik, és ne aggódjunk, jól van. Gyorsan magamra kaptam a tornacipőt, hogy menjünk érte, habár apa mondta, hogy majd csak negyed óra múlva indulunk, addig még hagyjuk ébredzen. Amikor berohantunk a rendelőbe, egy sötét helyiségből hívogatta ki a doktornő. A fejét és a nagy lapátfüleit lógatva medvemódról lassan cammogott ki, de amint meglátott minket, csóválni kezdte a farkát. Csak a folyosó feléig jutott, ott letöttyent, apa meg a karjába vette, és betette a kocsiba. Hazáig az ölemben pihegett, tudta, hogy most már biztonságban van. A lábadozásról majd legközelebb.

Nagy szfinx

Az emberfejű, oroszlántestű szobor az egyiptomi táj emblemikus eleme, mely az i. e. 26. században készült, az Óbirodalom IV. dinasztiájának piramisaival egy időben, Gízában, a Nílus nyugati partján. Mészkből van, arccal nyugatról kelet felé tekint. 73 méter hosszú, 20 méter magas és 19 méter széles, a világ legnagyobb szfinxe. Bizonytalan, hogy valójában kit vagy mit szerettek volna megjeleníteni az alkotók, de a feltételezések szerint Hafré fáraó arcvonásait kapta meg. A nagy Szfinx a világ legnagyobb monolitikus szobra, ugyanis nem darabokból rakták össze, hanem egyetlen jókora mészkőből faragták ki.

EZTFILÓZDKI!

Lelki ismeretek

„A költő és a bölcs számára minden barátságos és szent, minden tapasztalat jövedelmező, minden nap áldott, minden ember isteni.” (idézet a Lelki ismeretek című filmből)

Mihez kellene kezdenünk az életünkkel? Honnan kellene tudnunk, hogy mire vagyunk hivatottak? Hogy mi az élet-célunk? Ki segít megválaszolni ezt a kérdést: a lelkünkre kell hallgatnunk, vagy a családunk, tanáraink tanácsára? Ez a filozófiai kérdés fut végig a Pixar új animációs filmjén, a Lelki ismereteken. A film a kérdést megválaszolatlanul hagyja, és jó indokkal.

A filmben Joe Gardner középiskolai zenetanár életét követjük, aki megpróbálja megtalálni, hogy mi az ő életének célja. Tehetséges zongorista, mégis úgy érzi, hogy megrekedt az életében. Álmodat szöveget arról, hogy híres jazz legenda legyen, rangos klubokban, koncerttermekben játsszon. Édesanyja mást gondol erről, szerinte a legfontosabb, hogy biztos állása, és egészségbiztosítása legyen. Joe-hoz hasonlóan sokunkat kísért az érzés, hogy meg kell találnunk azt a legfontosabb célt, aminek az eléréséhez a döntéseinket, cselekedeteinket igazítjuk, ami boldogságot nyújthat nekünk, ami értelmet ad az életünknek.

Ez a gondolat régre, az ókori görög filozófiához nyúlik vissza. A híres filozófus, Arisztotelész úgy vélte, hogy mindannyiunkban ott rejtőzik valami lényeges, amivé válhatunk, amit felfedezhetünk magunkban. Akárcsak egy márványtömb (magyarázza a filozófus), amiből egy szobrász gyönyörű emberalakot formálhat meg. A márványban benne van a lehetőség, hogy emberi munka, idő, energia árán gyönyörű szobor váljon belőle. A gondolatmenet szerint mindenkiben ott van a potenciál, hogy megtalálja, felfedezze és életre keltse ezt a lehetőséget magában.

Például ha egy tanár szétnéz egy osztályteremben, akkor lehet, hogy potenciálisan éppen zenészekkel, szakácsokkal, történészekkel, újságírókkal, biológusokkal néz szembe: hiszen ott van a lehetőség minden diákban, hogy megtalálja és megvalósítsa a célt, amit a lelkében hordoz.

A Lelki ismeretek egy rendkívül izgalmas, gondolkodtató film, a fentiekén túl más lehetőségeket is felmutat a „mi az élet értelme?” kérdésre, ha kíváncsi vagy mik ezek, mindenképpen nézd meg.

Tóth Tamara

Írjatok, jelentkezzetek!

Oldalaink nyitva állnak előttetek. Mindegyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Küldjétek sok-sok rajzot, fogalmazást, verset a Rügyfakadásba;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a történelemmel, földrajzzal kapcsolatban;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Adjatok tanácsot Jusztikának;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, fejtörőket;
- Kutassatok és válaszoljatok nyereményjátékunkban feltett kérdésre.

Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, hogy nektek is, és nekünk is tetszen! Várjuk jelentkezéseket! Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az e-mail-címünk pedig a következő:

jopajtas.szerk@magyarszo.rs.

Legalább ma ne gyújts rá!

Május 31-e a nemdohányzók világnapja

„A dohányzásról pofonegyszerű leszokni. Én magam is legalább százszor megtettem” – írta hajdanán a Tom Sawyer kalandjainak írója, Mark Twain fanyar humorral érzékeltetve, mennyire nehéz is búcsút mondani a szenvedélynek.

Hamvadó cigaretta... Ha ti nem is, de születek, nagyszületek bizonyára emlékeznek Karádi Katalin, Marlene Ditrich vagy akár Marilyn Monroe utánozhatatlanul sikkes mozdulataira, amint kezükben tartották, majd időnként ajkukhoz emelték a nikotinrudacsát. Férfiak tízezrei jöttek tübbe e látványtól, s a nők tömegei nyúltak azonnal a cigarettásdoboz után, hogy az elegáns mozdulatokat ellesve magukba bolondítsák választottjukat.

A szenvedélyre való rászokásban ma is jelentős szerepe van a mintakövetésnek. Ha nem is sztárokat, de sokan idősebb barátokat utánoznak, talán azért, hogy nagyobbaknak tűnjenek? Kíváncsiságból? Ki tudja?

A péterrévei Samu Mihály iskolában nem dohányoznak, nemcsak a nemdohányzó napon, hanem sohasem. Nemcsak azért, mert az udvarban kamerákat szereltek fel, s az igazgató és a tanítók, tanárok is látják, mi történik az udvarban, hanem azért is, mert jó példát mutattak nekik. Ezt mesélik el.

Mint mindig, most is körülüljük a nagy tanári asztalt, **Bálint Barbara** és **Ferencz Boglárka** magyartanárnők diákjaival: a nyolcadikos **Nagy Mátéval**, a hetedikes **Bovánovics Emíliával**, **Szabó Zsózával**, **Kalapos Kittivel** és **Dávid Lászlóval**.

Máté szerint hamar meghalnak, akik cigiznek.

– Akik sok cigit elszívnak, megbetegedhetnek, sőt tüdőrákot is kaphatnak. Nálunk csak a keresztapám szívta, de anyukám nem engedte, hogy a lakásban rágyújtson. Leszokott. Mégpedig a nyalóka segítségével... Az osztályunkban sem szívja senki. Még a szomszédságban sincs cigarettakedvelő.

Emília édesanyja, aki egészségügyi nővér, már mindenkit leszoktatott e káros szenvedélyről.

– Nálunk csak a nagyszüelim cigarettáznak, meg apukám, de ő is le fog szokni. A cigarettás dobozon írja, hogy rákot okozhat a cigaretta,

mégis sokan szívják. Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, hogy inkább olvassanak a cigizés helyett, mert aki már rászokott, annak nem könnyű leszokni.

Zsókat különösen zavarja a füst.

– Nálunk többen cigarettáznak, de engem zavar, nem szeretek füstös szobában lenni. Ezért anyukám nem engedi, hogy a szobában rágyújtssanak, csak a konyhában. Tekintettel vannak rám, mert a passzív dohányzás is nagyon káros. Többen már mondták apukámnak, hogy szokjon le... No, ilyenkor, mikor már jó idő van, kint cigarettáznak csak. Szerintem jó lenne, ha a Jó Pajtásban is írnának a cigaretta káros hatásáról.

Kitti is olvasta már a cigarettásdobozon lévő szöveget, hogy betegségét okoz a dohányzás.

– Nálunk apukám cigarettázik, ilyenkor csak az udvaron gyújt rá. A nagymamám is cigizett, de leszokott.

Laci is megerősíti, hogy még sohasem gyújtott rá.

– Szerintem is káros, nemcsak az emberre, hanem a környezetre is. Láttam a tévében, hogy a sportolók légzésére is károsan hat. Ha valaki nem cigizik, jobban tud teljesíteni. Én is azt mondom az olvasóknak, inkább sportoljanak és olvassanak.

Nemrég a dohányzás újabb káros hatását állapították meg: a dohányzás árt az agynak is, mert károsítja a memóriát, a tanulási és gondolkodási képességeket.

Koncz Erzsébet

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

24. KÖKETÁNC

Énekes népi játék- és néptáncvetélkedő

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya egy év kihagyás után, huszonnegyedik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások énekes népi játék- és néptáncvetélkedőjét.

A jelentkezők a következő kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek:

1. énekes népi gyermekjáték – nagycsoportos óvodások, alsósok,
2. néptánc – alsósok, felsősök,
3. népszokások – mindhárom korcsoport és lehet vegyes is. A vegyes és felsős korcsoportokban a fellépők tíz százalékánál (!) ne legyen több a középiskolás tag.

Szóló kategória nincs a vetélkedőn.

A fellépők legfeljebb 5 perces műsort adhatnak elő. A csoportok létszáma nem haladhatja meg a 30-at. A kísérezzenekarok életkora nem számít, élő zenei kíséret, vagy a csoport önálló éneke jön számításba. Egyénileg, csoportosan, iskolánként vagy művelődési egyesület által lehet benevezni.

A jelenlegi járványhelyzet függvényében a vetélkedőt **2021. június 26-án**, szombaton tartanánk Törökbecsén, szabadtéren, a Tisza-parton. A versenyt szakzsúri értékeli és véleményezi, amely a jelen helyzetben inkább szakmai konzultáció lesz a csoportvezetőkkel.

A jelentkezési határidő 2021. június 5.

Ettől az évtől kezdve Google-úrlap formájában várjuk a benevezéseket.

Az úrlap a következő linken elérhető: <https://forms.gle/jMFuof6kQQwAJPeA8>

Kizárólag abban az esetben, ha probléma merülne fel az úrlappal, a jelentkezést a következő címre várjuk, elektronikus levélben: koketanc20@gmail.com (Probléma esetén tehát, a levél tárgya: KÖKETÁNC_Település_ (például: KÖKETÁNC_Mohol_) valamint a következő adatokat kérjük e-mailben a csoport neve, az iskola vagy művelődési egyesület neve, lakcím, irányítószám, telefon, felkészítő pedagógus, művészeti vezető, koreográfus, a csoport létszáma, a zenekar létszáma, kísérő hangszerek, az összeállítás címe, a műsor ideje, kategória, korcsoport.)

Amennyiben az úrlapot sikerült megfelelően kitölteni, NEM kell e-mailben is elküldeni a jelentkezést!

Bővebb tájékoztatást a 064/81-95-216-es mobiltelefonszámon kaphatnak Szabó Gabriellánál.

Zabhegyező

Tovább és tanulás

A nyolcadikosoknak két típusa létezik: az egyik csoport már évek óta pontosan tudja, hogy hol szeretne továbbtanulni, de vannak olyanok is, akik az utolsó percig vacillálnak ezen (a valljuk be) nem egyszerű kérdésen.

Az országhatár mentén élők esetében gyakran felmerül az is, hogy itthon vagy Magyarországon érdemes továbbtanulni. Mindkettőnek megvannak az előnyei és hátrányai. Vannak olyan szakmák (igaz nem sok), amelyeket a határ másik oldalán lehet csak tanulni. Bár nálunk is léteznek remek (vagy ha úgy tetszik: versenyképes) szakiskolák és gimnáziumok, ahol anyanyelveden tanulhatsz tovább.

Valaki azt szereti, ha nagy, mozgalmas közösségbe kerül. Magyarországon általában 30–35 fős osztályokban tanulnak, nálunk azonban nem ritkák a 15–25 fős osztályok sem. Márpedig kevesebb diák azt is jelenti, hogy több figyelmet tud egy tanár szentelni a diákoknak. Feleléskor talán hátránynak tartod, de aki komolyan veszi az iskolát, annak ez bizony előnyt jelent.

14 évesen nehéz olyan döntést hozni, amely az ember egész további életét meghatározza. Mi mégis elvárjuk ezt tőletek. Egyesek vannak annyira céltudatosak, hogy már ekkor el tudják dönteni, milyen szakmát/hivatást szeretnének űzni. Mások egy kis haladékot kapnak ennek eldöntésére, és gimnáziumba iratkoznak. De a gimnázium azoknak is ideális választás, akik mindenképpen egyetemet is szeretnének befejezni, mert ez az iskolatípus arra remekül felkészít.

És te, hogyan döntesz?

Herédi Károly

Tanulságos könyvbemutató

Szép élményben volt része annak, aki eljött május 12-én a könyvtárba. Megtelt a díszterem, sokan kíváncsiak voltak erre a könyvbemutatóra, ugyanis számunkra szinte ismeretlen. A fiatal írónővel, könyvével ismerkedhettünk meg. A **Pap Éva** *Mielőtt lemegy a nap* című regénye az idén áprilisban jelent meg. A szegedi szerző félig Szabadkán, félig Szarajevóban játszódó új regénye sorsokról, szerelmekről, traumákról, családi titkokról és felelősségvállalásról szól, bepillantást engedve az '50-es évek Jugoszláviájának világába.

Először **Fenyvesi Szilvia** könyvtáros köszöntötte az egybegyűlteket, bemutatta az író, majd a könyvről faggatta.

– Nagyon hosszú kihagyás után öröm mindannyiunk számára, hogy ismét könyvbemutatót tarthatunk – kezdte, majd elmondta, hogy az írónő kezdetben novellákat írt, majd „Odahaza a kilencvenes évek elején csöppent bele egy jugoszláv társaságba, ahol horvátok, bosnyákok, szerbek és vajdasági magyarok lettek a munkatársai és barátai.

Általuk és vajdasági születésű férje által ismerte és szerette meg a délszláv kultúrát. Ma már Szarajevóban, Szabadkán és Vajdaságban is otthon érzi magát, és az itteni kultúra követe szeretne lenni – hallhatunk.

A könyv töretlen sikerét erősíti, hogy jelenleg fordítják szerb nyelvre, és még az idén megjelenik az újvidéki Forum kiadásában.

Az írónő is szeret olvasni, s a Jó Pajtás olvasóinak külön üzenetet küldött.

„Olvastatok sokat, mert az olvasás elvisz egy más világba, s a szórákozás mellett annyi mindent meg lehet tanulni. Én is sokat olvasok, s az olvasás számomra hol öröm, hol vigasz, hol tanulság... Egy szegedi író az első könyvem megjelenésekor azt írta nekem: „Az emberek szeretnek a múltban élni, mert ettől olyan tágasnak érzik az életüket”.

A könyvet sokan megvásárolták, s az írónő dedikálta a példányokat.

A könyvbemutatót **Lovas Djijanta**, a könyvtár igazgatójának zongorajátéka és Ognjen Spajic gitárkísérete tette színesebbé.

Kísérlet és élmény

Kiválóan szerepeltek Zentán a kis fizikusok és kémikusok

Az idén Áprilisban Zentán a Thurzó Lajos Általános Iskola adott helyszínt a vajdasági szintű kétfordulós XX. Kovács Sztrikó Zoltán Általános Iskolai Fizika-kémia Diákversenynek. A rendezvény ezúttal is a GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében zajlott.

A jubiláris 20. diákversenyt nehéz időkben rendezték meg. A koronavírus és a kialakuló járvány miatt tavaly és az idén is hosszú ideig szünetelt az iskolai oktatás, át kellett térni az online tanításra. Erre sem a pedagógusok, sem a diákok nem voltak kellőképpen felkészülve, továbbá teljesen kimaradt az iskolai szemléltető oktatás. Márpedig erre a versenyre gyakorlati jellegű munkákkal lehetett benevezni. A fizikát a 6. osztályban, viszont a kémiát a 7. osztályban kezdjük tanítani, márpedig ennek a generációnak az utóbbi két iskolaév hiányos volt, a tanítás szinte teljesen át lett alakítva. Ennek tudható be, hogy a korábbiakhoz képest kevesebb diákot neveztek be a versenyre.

A versenykiírás szerint a diákok gyakorlati jellegű vizsgálatokat, kutatásokat végeztek, kísérleteztek, majd szakdolgozattal jelentkeztek a versenyre. A szóbeli megmérettetés lényege az volt, hogy bemutatták a vizsgálataik eredményeit, a kísérleteiket, majd válaszoltak a szakbizottság kérdéseire. A verseny elsődleges célja a tehetségek felkutatása, a tehetséggondozás serkentése és támogatása volt. Másrészt bemutató jellegű volt ez a tehetséges diákok számára, valamint nagyon sokat lehetett tanulni egymástól is. A diákok és az őket elkísérő felkészítő tanárok igen figyelmesen hallgatták az előadásokat.

Az interdiszciplináris témakörben kiemelkedő előadás: 8. osztály, *A repülés művészete*, **Bosnyák Dominik, Szabó Rác Attila**, 8. osztály, Szabadka, Majsai úti Ált. Iskola. Mentor: Varga Patricia.

Fizikából sikeresen szerepeltek a következő tanulók: **Ingák, Toldi Martin, Vituska Sándor**, 8. osztály, Csantavér, Hunyadi János Ált. Iskola. Mentor: Vörös Sándor.

A *nyomás*, **Lassú Emma, Sebők Tímea**, 7. osztály, Csantavér, Hunyadi János Ált. Iskola. Mentor: Vörös Sándor.

A *vákuum*, **Kelemen Panna, Tornai Hanna**, 7. osztály, Zenta, Thurzó Lajos Általános Iskola. Mentor: Kálmán Róbert.

Felhajtóerő, **Nagy György, Alexandra, Rákóczi Réka**, 7. osztály, Zenta, Thurzó Lajos Általános Iskola. Mentor: Kálmán Róbert.

Az *egyensúly*, **Szabó Némedi Eszter, Berec Abett**, 7. osztály, Zenta, Thurzó Lajos Általános Iskola. Mentor: Kálmán Róbert.

A *testek tehetetlensége és a tehetetlenség törvénye*, **Gligor Roland, Csernák Bence**, 6. osztály, Zenta, Petőfi Sándor Általános Iskola. Mentor: Raffai Valéria.

A *kémia szekció legjobbjai*: *Az égés*, **Kiss Kitti, Huszta Kristóf**, 8. osztály, Csantavér, Hunyadi János Ált. Iskola. Mentor: Hatala Zoltán.

A nehézségek ellenére a versenyzők alaposan felkészültek és kiváló kísérleteket mutattak be.

A XX. Kovács Sztrikó Zoltán fizika-kémia versenyen összesen 7 kutatási témára osztottak ki első díjakat. Elismerésben részesültek a diákok felkészítő tanárai is: **Varga Patricia, Raffai Valéria, Hatala Zoltán, Kálmán Róbert és Vörös Sándor**.

Ez a hagyományos összefoglaló a verseny mellett egyúttal a fizika és a kémia szakos tanárok szakmai találkozója is volt, melyen a jelenlévők az aktuális tantárgyi témákat beszélhették meg. A zsűriben ezúttal **Varga Patricia, Kálmán Róbert** és **Muhi Béla** tapasztalt szaktanárok szerepeltek.

Mindegyik versenyző, a felkészítő tanárok és a szakbizottsági tagok is megfelelő oklevélben részesülnek. Ajándéknyelvekről a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács gondoskodott. A támogató jóvoltából a legsikeresebb diákok egyéb értékes ajándékokat is kaptak.

A jubiláris rendezvény a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében, az anyaországi Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával valósult meg. Média támogató a fokusz.info honlap. (fokusz.info)

Jusztika igazsága

Hiszek?

A hit szerintem az élet értelmét keresi. Mindenki hisz valamiben. Ha nem is Istenben, vagy valamilyen vallásban, akkor önmagában. Még az ember él, szüksége van a hitre. Én is szeretnék hinni. Szeretnék hinni Istenben, abban, hogy van egy világ, ahol minden jó, ahol minden tökéletes. Ahol nincs semmilyen szenvedés. Igen, tényleg szeretnék hinni. Viszont úgy érzem, nem tudok. Nem értem az életet, nem értem az egész világot. Egyszerűen tényleg nem értem. Miért van ennyi szenvedés? Rengeteg betegség, emberek, akik fiatalon meghalnak... Miért hal meg valaki, akit nagyon szeretünk? Miért szenvednek ártatlanok? Miért szenved egyáltalán bárki? Én senkinek sem kívánok rosszat. Ha tényleg létezik a Gondviselés, miért ilyennek teremtette a világot? Higgyünk a túlvilági életben? Ha itt jó emberek vagyunk, halálunk után örök boldogság vár ránk? Ezt vallják a keresztények. Viszont ott vannak a buddhisták, a hinduk, az iszlámok... Kinek higgyünk? Vannak, akik teljesen megtagadják Istent. Nekik van igazuk? Honnan tudhatnánk? Szerintem az ember többet „nyer” azzal, ha hisz, mintha nem. Viszont mikor beteg embereket látok, mikor szenvedésről, valami rossz dolgról hallok, elbizonytalanodom. Miért engedi Isten, hogy ennyien szenvedjenek? Én mindent megkaptam az élettől. Szerető családot, egészséget, tehetséget... Mindenem megvan a boldogsághoz, de... Miért nem kaphatja meg minden ember ezeket a dolgokat? Miért jobb nekem, mint másoknak? Tudom, hogy ezekről a dolgokról már írtam nektek barátaim, de egyszerűen nem tudom elfogadni a világot olyannak, amilyen. Mikor a papokat a templomban prédikálni hallom arról, hogy hinnünk kell Istenben, mert szeret minket, mert soha nem hagy el... Akkor arra gondolok, hogy vajon ők már veszítettek-e el számukra nagyon fontos valakit? Láttak-e szenvedni olyan embert, aki nagyon sokat jelentett nekik? Hogy tudták akkor azt mondani, hogy „Isten így akarta”? Miért akarja Isten, hogy szenvedjünk? A biblia tanítása szerint Jézus is szenvedett. De miért? Miért nem lehet minden sokkal egyszerűbb? Miért nem állhat az életünk olyan jelentéktelen problémák megoldásából, hogy milyen jegyet kapunk holnap az iskolában? A mostani egyhetes tavaszi szünetben Gergővel és Sárival pár napot Maminál töltöttünk. Egy délután a közös séta közben három kislánnyal találkoztunk. Én olyan kicsi, törékeny, kócos és piszkos gyerekeket még soha nem láttam. A legnagyobbikat Mami megkérdezte: „hány éves vagy?”. Azt mondta, hogy nyolc. Legfeljebb ötévesnek gondoltam. Nagy szemekkel, de valahogy olyan szomorúan nézett ránk. Mami mondta neki, hogy nagyon szép kislány. Talán az lett volna, ha nem telik olyan nyomorúságban az élete. Mondja meg nekem valaki, hol itt az igazság? Talán nem kellene szidnom a világot, hanem megpróbálhatnék változtatni a dolgokon. De hogyan? És hogy higgyek így bármiben is?

Vanja Pejic és Vörös Viktor

Kóspál Boglárka

A Romániában meghirdetett Az ős színei elnevezésű nemzetközi rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. A J. J. Zmaj iskolából **Macskovity Tatjana** 1. díjas lett, az EmArt Képzőművészeti Műhelyből **Kóspál Boglárka** és **Vörös Viktor** első, **Vanja Pejic** pedig második helyezett lett.

Macskovity Tatjana alkotása

Véleményem A Pál utcai fiúk című regényről

Már az olvasása kezdetén nagyon megtetszett ez a regény. Egy igazi szerethető, kalandos történetről van szó, amit, szerintem bárki szívesen elolvasna. A történet hősei egyszerű pesti srácok, akiknek a legnagyobb kincsük egy kicsinyke szabad terület, amit mindenáron megvédenek, és közben megtanulják értékelni a barátságot, a becsületet és az önfeláldozást.

Bálint Szilárd, 6.osztály

Hajrá, vörösingések!

Ma a dicsőségért küzdünk. Azért, hogy megszerezzük a grundot. Mint tudjátok, ha ezt véghez visszük, a grund a mindennapi életünk része lesz. Tehát tegyétek oda magatokat a csatában! Szerezzük meg ezt a területet!

Tápai Emma, 6. osztály

Mint tudjátok, holnap megküzdünk a Pál utcaiakkal. Keményen gyakoroltunk, sok energiát fektettünk ebbe az egészbe, és én úgy vélem, meg fogjuk nyerni a csatát. Hogy miért? Mert erősek vagyunk, elszántak, összetartók és legyőzhetetlenek. De leginkább azért, mert mi vagyunk a VÖRÖSINGESEK!

Bogáromi Alekszandra, 6. osztály,
Cseh Károly Általános Iskola, Ada

Fiúk, ez az utolsó lehetőségünk, hogy legyőzzük a Pál utcaiakat. Szóval mindent bele! Erősen, keményen harcoljunk, hogy hatalmas diadalt arassunk. Tartsunk ki mindvégig az utolsó csepp vérünkig is!

Bálint Szilárd, 6.osztály

Tessék engem megdicsérni!

Hazajöttem iskolából,
egyest kaptam
tessék engem megdicsérni!

Leejtettem a vízzel teli kancsót,
csupa víz lett minden,
tessék engem megdicsérni!

Olykor próbálok ügyesebb lenni,
elkezdlek palacsintát sütni.
Bár ott is jön egy új gond:
a palacsintám a földön landol.

Hát erre mit mondhatnék...
tessék engem megdicsérni!

Földi Dorina, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

A mi grundunk

Legfőképpen nyáron nyújt igazán jó szórakozást az én kedvenc helyem, a Tisza-part.

Nyáron szeretek strandolni, fürödni a Tiszában. De télen is imádok odamenni, például kutyát sétáltatni, vagy csak úgy ott lenni. Ha épp befagyott a folyó vize, akkor is jó móka sétálgatni a jégen. Na, de visszatérve a nyárra... Szeretek a barátaimmal pancsolni, illetve szórakozni. Jókat szoktunk nevetni, főleg, ha valakinek fejes helyett hasast sikerül ugrani. Előfordul, hogy a kutyát is leviszük, de az egy másik történet. Csónakázni is szoktunk, az is nagyon jó móka. Ha már itt tartunk, a kedvenc szórakozásom a fánkozás, amikor csónakkal húznak egy óriási felfújható fánkban. Főleg, amikor ketten-hárman egyszerre ülünk benne, és jön egy hatalmas hullám. Majdnem kihagytam a fagyizást! A fagyizás... Nagyon szeretem a hasam. Szóval ez az egyik kedvenc módom a hűsölésre. Na, meg persze a görögdinnye... Szerintem a legjobb nyári gyümölcs!

Napestig tudnék még mesélni, de arra szerintem, senki sem kíváncsi. Egy szó, mint száz, imádok a barátaimmal a Tisza-parton lógni.

Szebellédy Luca, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada

Bemutatom kedvenc könyvem

Könyvemet a Rákóczi Szövetségtől kaptam ajándékba, mikor óvodás voltam, ez a Magyar népmesék. Fedőlapja díszes, dr. Halzl József, Csáky Réka, Riszikai Zsófi neve áll rajta. A könyvem arról szól, hogy fontos a másik megsegítése, jótette, kedvessége. Azért érdekes, mert vannak benne kitalált személyek és mókás történetek is. Azért kedvelem a könyvet, mert elvarázsolt a történeteivel. Esténként és mikor szabadidőm van, akkor olvasom. Megtanultam belőle, hogy többet ésszel, mint erővel.

Német Viktória, 3. osztály,
Kókai Imre iskola, Temerin

Antal Adrián, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Bemutatom kedvenc könyvem

A kedvenc könyvem a mamámtól kaptam. A címe Válogatás Andersen meséiből. Írta: Hans Christian Andersen. Illusztrálta: A. Panek, kiadó: O-Pross. A könyv fedőlapján a mesék főhősei vannak.

Egyik mese a pásztoralányról és a kéményseprőről szól. Azért érdekes, mert sok izgalmas dolog történik benne. A főhősök szöknek és bujdosnak a gonosz elől. Kedvelem ezt a könyvet, mert szépek az illusztrációk és tanulságos mese. Esténként szoktam olvasni.

A mese tanulsága az, hogy még a leghidegebb szív is megenyhül, ha szeretetről van szó.

Kovács Laura, 3. osztály,
Kókai Imre iskola, Temerin

A kislány és a számítógép

Volt egyszer egy Palkó, aki eltévedt.

Talált három ajtót és a másodikba bement. És mit lát? Tele van számítógépekkel. Egyből bement, az elsőhöz le is ült, és elkezdett játszani. Úgy belefeledkezett a játékba, hogy öt évig ott ült. Egyszer csak eszébe jutott, hogy merről jött, és már indult is. Kilépett az ajtón és már mindenhol repülő autókkal mentek az emberek. Futott haza, és otthon látta, hogy szülei megöregedtek, de szerencsére még jól voltak. Elmesélt mindent, és amikor megtudták, akkor jól megverték.

Palkó elszégyellte magát.

Szalai Áron, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Nyújtózkodik a tavasz

Hétvégén kiballagtam a szabadkai Kiserdőbe. Észrevettem, hogy a természet a téli nyugalomból már nyújtózkodik a tavasz felé.

A nap érezhetően melegebben simogatta az arcomat, kukucskált a távolból. Felnéztem és láttam, hogy tiszta kék az ég. Megpillantottam, ahogyan nyílik a hóvirág, mint a kora tavasz első virága. A tulipánok olyan frissek, mint a tavaszi eső. Elkezdtek rügyezni a bokrok, fák, némelyik virágba is borult, mintha menyasszonyi ruhába öltöztették volna.

A tavaszi virágok úgy beborították körülöttem a tájat, mintha virágszőnyegen lépkedtem volna. Előmerészkedtek téli álmukból a mókások is.

Ez a kirándulás csodás volt számomra a téli szürkéség és szomorúság után. Az erdő legszebb arca, amikor jön a tavasz.

Csordás Dániel, 5. osztály,
Ivan Goran Kovačić, Szabadka

Nyújtózkodik a tavasz

Reggel, mikor felébredtem és kinéztem az ablakon, észrevettem, hogy közeleg már a tavasz.

Nem tévováztam tovább, futottam ki az ajtón. Felpattantam a kerékpárra, és száguldani kezdtem a futószéllal szemben. A fák ragyogtak szép viráguktól, mint víz a csillogó habjától. Hófehér hóvirágok kukucskáltak a föld alól. A lankás hegyoldalon mesés szép krókuszok illatoztak. A szunnyadó természet újra kivirult. A fű csodálta a bokrot, milyen szép a rügye. Patak csobogott a virágok mellett, melyek szomjasan fordultak a víz felé. Puha felhők lassan ballagtak a kék égbolton. Madarak csicseregtek a tavaszi napsütésben. Lassan leszállt a nap. Haza is értem. A finom oldalast elpusztítottam végleg.

A táj lassan nyugovóra tért a csodaszép éjben, és a hold világított teljes fényében.

Torma Dániel, 5. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Jancsika és a tündérek

Egyszer Jancsika elment az erdőbe sétálni, ahol egyszer csak egy fényességet látott.

Elindult a fény irányába. Egy hatalmas csillogó kastély termett előtte. Először gondolkodott, hogy bemenjen-e, de aztán úgy döntött kinyitja a kastély kapuját. A kapu mögött egy szép kert fogadta tele virágokkal, amiben csillogó arany ruhákban tündérek táncoltak. Amikor meglátták Jancsikát, megfogták a kezét és táncba hívták. Sokáig táncoltak, Jancsika kifáradt és elszenderült.

Reggel Jancsika a saját ágyában ébredt és azon gondolkodott, hogy álom volt-e vagy tényleg megtörtént vele!

Menyhárt Orsolya, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Fekete Mátyás, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Kísérletezzünk!

A gyertyalánggal számos érdekes hő- és fénytani kísérlet végezhető, és tényleg semmi olyan eszköz nem kell hozzá, amit ne lehetne otthon, bármelyik háztartásban megtalálni. Nézzünk először egy nagyon egyszerű fénytani kísérletet!

Tűzálló labda

Hozzávalók: 2 lufi és egy gyertya vagy teamécse.

Fújd fel az egyik lufit, és tartsd a gyertyaláng fölé! Azt tapasztalod majd, hogy a lufi nem bírja sokáig, és kidurran. Ez világos, hiszen a láng kiégeti a lufi felszínét, a durranás pedig jelzi, hogy kiszabadult a benne lévő levegő. De mi történik akkor, ha levegő helyett vízzel töltöd meg a lufit? Ebben az esetben a lufi jó sokáig nem fog kidurranni. Ugyanis a víz nem engedi átmelegedni a lufit, így az ellenáll a gyertya lángjának.

Gyertyaoltás

Hozzávalók: 3-4 teamécse, 3-4 különböző méretű üvegpohár és egy stopperóra.

Gyűjtsd meg a teamécseket és borítsd le őket a különböző méretű poharakkal! Közben mérd az időt, és jegyezd fel, hogy melyik mécses mennyi ideig égett a pohár alatt! Azt látod majd, hogy a legkisebb pohár alatt alszik ki legelőször a láng, a legnagyobb pohár alatt pedig utoljára. Ennek az a magyarázata, hogy a mécses égését a levegőben található oxigén teszi lehetővé. Miután a legkisebb pohár alatt fogy el az oxigén először, értelemszerűen a láng is itt fog elsőként kialudni.

Láthatatlan tinta

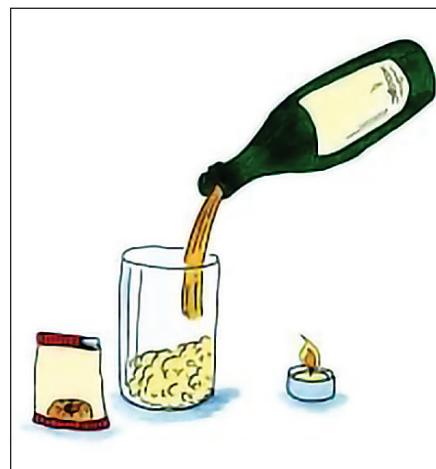

Valószínűleg sokakat foglalkoztatott gyerekként a titkosírás gondolata, és biztosan vannak olyanok is, akik saját jelrendszert próbáltak kifundálni. Kevés izgalmasabb dolog van a láthatatlan tintánál, ami lehetővé teszi, hogy csak azok előtt táruljon fel a levél titka, akik ismerik, hogy hogyan kell előhívniuk a rejtett üzenetet. Ehhez a kísérlethez nem kell más, mint egy citrom, esetleg citromlé, fülpiszkáló vagy hurkapálcika, egy lap és gyertya vagy mécses.

Tűzoltóhab házilag!

Hozzávalók: 1 teamécse, 1 magasabb szélű kisebb edény, 1 pohár, 1 kiskanál sütőpor (szódabikarbóna, nátrium-hidrogénkarbonát), ecet (ecetsavoldat), 1 doboz yufa.

Gyűjtsd meg a mécses, egy pohár aljára tegyél egy púpos teáskanal sütőport, vagy szódabikarbónát, majd öntsd le ecettel! A keverék pezseve erősen habzani fog. Tartsd a poharat kissé megdőntve az égő mécses fölé, közben vigyázz, a láng ne érje az üveget, és ne folyjon ki a folyadék!

Vannak-e földalatti tengerek?

Kínában nemrég fedeztek fel egy hatalmas, 200 000 km² területű föld alatti „tengert”, amely Tiansu, Henan és Ankol tartományok alatt terül el, és kb. 25 000 évvel ezelőtt keletkezett. Több mint 4000 milliárd köbméter vize van, melyet ipari és öntözési célokra fognak felhasználni. Felülete egyes helyeken egész közel van a földfelszínhez.

Miért melegebb a levegő a föld felszínéhez közel?

A Nap sugárzó energiája csak a hőt elnyelő talajon alakul át hővé, míg a légrétegekben kis hőveszteséggel hatol át. A talajjal érintkező levegőt a föld melegíti fel.

Csincsilla

A csincsilla (*Chinchilla lanigera*) ugyanolyan háziállat, mint a kutya vagy a macska, ugyanolyan törődést igényel – nem csak egy édes kis kövér egér!

Története

A csincsilla, ez a pufók, szürke mókushoz hasonlító barátságos kis rágszáló Amerika felfedezésével, az Andok-hegységből indulva kezdte meg hódító körútját (csakúgy, mint kollégája, a tengerimalac). Nevüket a chinha indiánokról kapták, akik vadásztak rájuk, húsukat megették, bundájukat pedig ruhaként, takaróként használták. Bár a csincsilla genetikailag egyik rágszálófajra sem hasonlít, leszögezhetjük: gyönyörű, sötét szemei, kicsi, kerekded fülei vannak, hosszú, érzékeny bajusszal kombinálva.

A csincillák sajátos hangjelzései

A csincillák különböznek egymástól és sajátos hangjuk révén, gyakorlattal, meg fogod tudni különböztetni más csincilláktól. Éppen ezért a legjobb módja annak, hogy megtanuld mit is akar a csincillád, amikor különböző hangokat bocsát ki az, tölts vele sok időt, és ismerd meg a modorát.

Mikor már kezd megismerni, valószínűleg 'kuu'-zni fog mikor közeledsz a ketrecéhez, és tudja, hogy kijöhet és játszhat veled. A csincillák egyértelműen a megszokás lényei, és mikor már eleget láttak egy tevékenységet, és egy eseményhez kötik, elkezdik megérteni, hogy mi történik. Például, megfigyelheted azt, hogy a csincillád cincogni fog minden alkalommal amikor a táplálékát tartalmazó szekrény mellett haladsz el. Ezáltal adja tudomásodra, hogy vágyakozik egy finom falat után, attól eltekintve, hogy szándékoztál vagy nem adni neki.

Hogyan gondozzuk a csincillát?

A csincsilla 10–15 évig él, de léteznek 20 éves matuzsálemek is. Ezért csakis azoknak ajánljuk a csincillát, akik az állat tartásával nem pillanatnyi szeszélyüket kívánják kielégíteni.

A csincillák, rágszálókollégáikhoz hasonlóan mindent megrágnak! Nem kímélik a könyveket, a tapétát, de még az elektromos vezetékeket sem! Ezt vegyük figyelembe, amikor kiengedjük őket a lakásban.

A csincillák a legtisztább, legbarátságosabb kisállatok közé tartoznak, és naponta fürdenek! Persze nem vízben, hanem egy speciális kvarcmentes homokban. Soha ne feledkezzünk meg a porfürdőről! Cserébe csincillánknak jó lesz a közérzete, gyönyörű tiszta és fényes lesz a bundája.

A többi szőrmók állattal ellentétben a csincsilla almát – ha nincs szaga – elég hetente cserélni.

A csincsilla etetése és itatása

Csak megbízható helyről vegyünk tápot, ami csakis és kizárólag csincillatáp lehet. A nyúltáp (bár ugyanúgy néz ki, mint a csincillatáp) nem alkalmas a csincillák etetésére. Nagyon fontos a szárított, pormentes réti széna, bár a lucernát sokkal jobban szeretik (nyúltenyésztőktől beszerezhető), mindamelllett sokkal egészségesebb.

Mit eszik a csincsilla?

Az, hogy megeszi-e a zöldegeket, teljesen csincillafüggő. Elvileg szeretik a répát, szőlőt, dinnyét, de nagyon óvatosan fűvet, salátát, káposztát vagy más zöldeket is adhatunk nekik. A vizüket hetente 3-4 alkalommal cseréljük.

Milyen legyen a csincsilla kéglije?

A ketrec kiválasztását illetően nem is annyira az alapterület, hanem sokkal inkább a ketrec magassága számít. Mivel a csincsilla szeret ugrálni, a többemeletes (legalább 3 szintes), szintenként minimum 40×50×60 cm nagyságú ketrecek ajánlják. A ketrecekbe helyezünk el a fűtészerezéshez is használt, bújócskához kiváló és fekvőhelynek is alkalmas csöveket.

A csincsilla szaporodása

A nőstények kb. havonta ivarzanak. Ha ekkor nem termékenyülnek meg, arra csak a következő ciklusban lesz lehetőség. A vemhesség általában 109-120 napig tart, de a 111 nap a legjellemzőbb.

A szülés után kb. egy hétig ne tegyünk be a mamának porfürdőt, nehogy összeszedjen valami fertőzést. A nőstények már 3 nappal az ellés után újra vemhesek lehetnek, ha nem különítjük el őket a hímektől. A kis csincillákat 8-10 hetes korukban választhatjuk el az anyától. (háziállat.hu)

A kerek kő

I. rész

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon innét, az Óperenciás-tengeren túl, ahol a kurta farkú malacka túr: volt egy szegény halászember. Ennek a szegény embernek nagyon sok gyermeke volt. Bizony, mikor volt kenyér az asztalfiában, mikor nem. Hiába kelt a szegény halász kakasszóval, hiába feküdt le késő éjjel, hiába hordozta a hálóját reggeltől estig folyóvízről folyóvízre, betelt rajta a mondás, hogy: vadász, halász, madarász, üres tarisznyában kotorász; kevés istenál-dása volt a munkáján.

Hanem amilyen ágrólszakadt szegény volt a halász, éppen olyan gazdag ember volt a bátyja. Ennek meg egy gyermeke sem volt. Mikor aztán a szegény halász házánál egy falat nem sok, annyi sem volt, mindig csak a bátyjához küldött: adjon Isten nevében bár egy vacsorára való puliszkalisztet. De ahhoz ugyan küldhetett, azt üzenté vissza mindig: ád szívesen vékát is, ha cserébe neki adja valamelyik fiát.

– Azt már nem teszem – mondta a szegény halász –, ahány gyermekem van, mind egyformán kedves énnekem, egytől sem tudnék megválni.

Egyszer, mikor már vagy egy hétig alig volt egy betevő falatjuk, elment a halász, s azt mondta a feleségének, hogy addig vissza sem jön, míg egy jó tarisznya halat nem fog. Leült jókor reggel a víz partjára, hol betette, hogy kivette a hálóját, de csak akkora hal sem akadt a hálójába, mint a kisujjam. Már be is esteledett, s került a szerencse, mintha csak félt volna tőle.

„Látom – mondta magában a halász –, hogy mégis hal nélkül kell hazamennem. Istenem, Istenem, mit vacsorálnak ártatlan gyermekeim!”

Megmerítette nagy búsán a hálóját, s hát olyan nehéz, mintha csak egy nagy kő akadt volna belé. Hiszen nem is volt egyéb. Kő volt, egy kerek kő. Visszafordította nagy haraggal a követ, belenyomta ismét a hálót, s hát, amikor kiemelté, megint csak az a kerek kő van benne. Most már kivette a követ a hálóból, s jó messzire bedobta a vízbe, hogy többet a hálójába ne kerülhessen. De hiába dobta messzire, az Isten úgy akarta, hogy ez a kő harmadszor is a hálóba kerüljön.

Hej, mérgelődött a szegény halász, de nem dobta vissza a követ a vízbe, hanem

ledobta a víz partjára, s aztán nagy búsan elindult hazafelé. Hanem alig lépett egyet-kettőt, meggondolta magát: ha már halat nem vihet, hazaviszi azt a kerek követ, hadd karikázzanak vele a gyerekek.

Fölvette a követ, betette a tarisznyájába, s hazaballagott. Elébe szaladtak a gyermekek, közrefogták, s kérdezték:

– Mit hozott, édesapám?

– Egy kerek követ, fiaim, semmi egyebet. Nesztek, játsszatok vele, s felejtsetek a vacsorát!

A szegény halász mátfeküdt, le a felesége is, de a gyermekek nem tudtak lefeküdni, úgy belémelegedtek a karikázásba. Gurították a kerek követ föl s le a szobában, s nagyokat sikoltottak örömben, mert a kő mind fényesebb, fényesebb lett. De ezt a halász nem látta, mert a falnak volt fordulva, s úgy sóhajtozott. Egyszer mégiscsak megfordult, s rászólt a gyermekekre: fekdjenek le, már elég volt a játékból. Hanem, amint kifordult a szoba földje felé, hirtelen be is hunyta a szemét, mert olyan erősen fénylett, ragyogott a kerek kő, hogy majd megvakult a nagy ragyogástól. Aztán megint fölnyitotta a szemét, nézte, nézte a követ, szólítja a feleségét is:

– Nézd, asszony, valami csudakő, úgy ragyog, mint a gyémánt.

– Jaj, lelke, uram – csapta össze a kezét az asszony –, ez igazán gyémánt.

Mindjárt megegyeztek, hogy másnap az asszony elviszi a királyhoz magához a követ, hátha megvenné jó pénzen. Fölkelt pitymállatkor az asszony, kendőbe takar-gatja a kerek követ, s ment a király színe elé. Ott mindjárt, hogy a palotába ért, viték a király elé. Köszön a szegény asszony illendőképpen:

– Adjon isten, jó napot, felséges királyom!

– Adjon isten, szegény asszony, mi szél vetett hozzám?

Eléveszi az asszony a kerek követ, s mutatja a királynak.

– Hát ezt te hol találtad, szegény asszony? – kérdi a király nagy álmélkodással.

Mondja az asszony, hogy az ura találta a vízben.

– No, te szegény asszony, add nekem ezt a követ, adok érte ezer pengő forintot. Mert úgy tudd meg, hogy igazi gyémántkő ez.

(Folytatjuk)

Jo Nesbø:

Doktor Proktor pukipora

(Részlet)

(...)

– Üdv – mondta Bulle. – Engem Bullének hívnak. Mi jut erről az eszébe?

– Nem sok minden – válaszolta a férfi. – Ha csak te nem akarsz mondani valamit.

Így ismerkedett meg Bulle doktor Proktorral.

Doktor Proktor pedig nem a Mikulás volt, hanem egy örült professzor. Legalábbis majdnem.

Az első porpróba

– Doktor Proktor vagyok – mondta a professzor. A raccsolása úgy hangzott, mint egy rosszul olajozott fűnyíró berregése. – Kicsit pontosabban egy örült professzor. Legalábbis majdnem. – Azzal horkantásokkal tarkított, szívből jövő kacagást hallatott és egy zöld kánából locsolni kezdte az elvadult gyepet.

Bulle, akinek soha nem volt ellenére egy érdekes beszélgetés, letette a trombitáját, leugrott a lépcsőn és a kerítéshez szaladt:

– És mitől olyan biztos abban, hogy majdnem örült, Proktor úr?

– Doktor Proktor. Hallottál már valaha olyan professzorról, aki a szénanátha ellenszerét kutatja, azután kiderül, hogy a pukiport találta fel helyette? Nem? Gondoltam. Elég elmebeteg módon hangzik, nem igaz?

– Az attól függ – mondta Bulle és felmászott a kerítésre –, hogy mire jó az a pukipor. Abba hagyja tőle az ember a pukizást?

A professzor még hangosabban nevetett.

– Ha még így lenne, akkor talán akadnának néhányan, akik megvonnák – mondta. Aztán hirtelen abbahagyta a locsolást és elgondolkodva dörgölni kezdte az állát. – Mondasz valamit, Bulle. Ha a por megállítaná a szellentést, akkor az emberek egyszerűen csak bevehetnék, mielőtt társaságba mennek. Vagy temetésre. Végül

is egy csomó esemény van, amelyen az ember nem szívesen kerül ilyen kellemetlen helyzetbe. Erre nem is gondoltam. – Azzal kiejtette a kezéből a kannát és a kis, kék ház felé robogott. – Érdekes ötlet – mormolta. – Talán csak meg kell fordítani a képletet.

– Várjon! – kiabált utána Bulle. – Doktor Proktor, várjon!

Átugrott a kerítésen, de azonnal el is terült a magas fűben. Mire feltápáskodott, a professzornak már nyoma sem volt, csak a kék házat látta és egy lépcsősort, amely a nyitva álló pinceajtóhoz vezetett. Bulle olyan gyorsan, ahogy csak kurta lábai bírták, az ajtóhoz rohant. Odabenn sötét volt, de csörömpölés és csattanások

hallatszottak. Bulle erősen megkopogtatta az ajtófélfát.

– Bújj be! – kiabált bentről a professzor.

Bulle belépett a félhomályos pincébe. Az egyik fal mellett egy régi, darabokra szedett oldalkocsis motorkerékpárt pillantott meg. Valamint egy polcot, teleszűfolva különféle Mickey egér figurákkal egy lekvárosüveg társaságában, amelyben valami világoszöld por volt, az oldalára ragasztott cédulán pedig ez szerepelt csupa nagy betűvel: 'Doktor Proktor-féle Világoszöld Por!' És alatta kisebb betűkkel: 'Egy ragyogó ötlet, ami talán szórakoztatóbbá teheti a világot.'

– Ez a pukipor? – kérdezte Bulle.

– Nem, az csak egy foszforeszkáló por, amitől világítasz a sötétben – válaszolta doktor Proktor valahonnan a félhomályból. – Egy szintén félresikeredett találmány.

Azután maga a professzor is előbukkant a sötétből, egyik kezében egy felkapcsolt zseblámpát, a másikban pedig egy bűvarmaszkot szorongatva. – Ezt vedd fel. Megfordítottam a folyamatot, úgyhogy most az egész visszafelé fog hatni. Csukd be az ajtót és légy nagyon óvatos. Az egész a villanykapcsolóhoz van csatlakoztatva.

Bulle felvette a bűvarmaszkot és bezárta az ajtót.

– Köszönöm – mondta a professzor és felkapcsolta a villanyt. Felgyulladt a fény, amivel egyidejűleg egy rakás vascső, mely rengeteg hordón, tartályon, tölcseren, kémcsövön és üvegedényen haladt keresztül és kasul, rázkódni és nyikorogni, harakolni és köhögni kezdett.

– Ne felejs el lebukni, ha robban! – próbálta túlkiabálni doktor Proktor a lármát. Az üvegedények tartalma gőzölni, forrni és füstölni kezdett.

– Rendben! – ordította vissza Bulle, és a következő pillanatban hatalmas robaj hallatszott.

Készen állsz egy pukiregényre?

Általában undorodva elhúzzuk az orrunkat, fintorgunk egyet, amikor a pukiról van szó. Hát még akkor, ha egy regény a címében is felhasználja ezt az igen népszerűtlen testi folyamatot. Miközben természetes jelenségről van szó, mégis elzárkózunk tőle. És hogy irodalmi téma legyen? Arról pedig szó sem lehet!

És mégis: Kis füttyikönyv, Kakikönyv, Halálkönyv – csak néhány példa megosztó és népszerű gyerekönyvek címéből. Némileg más jellegetű Jo Nesbø (ejtsd: jo neszbø) norvég krimiíró gyerekregénye, amely nem ismeretterjesztő, hanem szórakoztató könyv. Nesbø nagyon híres kortárs krimiíró (tehát ma is él és alkot), emellett zenészként is számon tartják, noha fiatal korában ígéretes futballtehetség volt.

Nyugat-Európában is, de északon tényleg bátran nyúlnak az irodalomhoz. Ott nincsenek tabuk: szókimondóak, viccelődnek és tudják, hogy az író, az nem csak valaki olyan lehet, aki már 100 éve nincs az élők között, vagy kizárólag az élet nagy kérdéseit boncolgatja műveiben.

Nesbø könyve klasszikus értelemben szórakoztató irodalom. Nem is mindenkinek való a kétbalkezes professzor, valamint Lise és Bulle története. A könyv úgy indul, hogy Doktor Proktor feltalálja a földkerekség legerősebb pukiporát, amely képes az ürbe repíteni használóját. Ahogyan ez lenni szokott, gonosztevők szagolják ki a remek lehetőséget, és nekiállnak ellopni a találmányt. Eközben több fronton is zajlik az élet: anakonda Osló csatornarendszerében, iskolazenei próbák és hasonló finomságok.

Herédi Károly

Rózsa Sándor, a betyárok betyárja

Nem is olyan rég egy helyi betyárról, Angyal Bandiról tudhatatok meg többet, de abba az írásba nem fért bele a leghíresebb betyárról túl sok információ, így ma Rózsa Sándorról olvashattok. Sándor nem messze a mai Vajdaságtól tevékenykedett, Magyarország déli részén, Szeged környékén. Nem egyszer megfordult a horgosi csárdában is.

A betyár 1813. július 10-én látta meg a napvilágot a szegedi Alsóvárosban. Sándor viharban érkezett meg a világra és állítólag lerúgta magáról a pólyát. Sokan úgy hiszik, hogy ezzel mutatta meg már babaként, hogy egy különleges, erős ember lesz. Édesapja tolvaj volt, így ő is ehhez a „szakmához” nyúlt. Az első bírósági tárgyalása 23 évesen volt, ugyanis ellopott két tehenet. Ekkor bezárták a börtönbe, de sikerült neki megszöknie, embereket gyűjtött és betyárnak állt. Az Alföld elhagyatott pusztaságait járta csapatával. Karrierje során több tehetősebb gazdát kirabolt és folyamatosan a törvény őrei ellen harcolt. Azonban a betyár csapat figyelmét a vonatok sem kerültek el. Többször elkapták a csendőrök, de Sándor rengetegszer megszökött. Egyik ilyen szökését örökítette meg a következő monda:

„Magony István huszonöt éves szögvári kubikus (munkás) mondta, hogy a nagyapja elmesélte Rózsa Sándor bebörtönzését. Sándor az akkori megyeháza börtönében raboskodott, és az udvaron fölállított akasztófa várta, mint halálra ítéltet.

Rózsa Sándor a börtönben

Beke Kálmán szögvári komisszártul (komisszár vezetőt jelent) utolsó kívánságának azt kérte, hogy adja oda a komisszáros neki a pipáját, és a kedvenc lovára ülve egy pipadohányt elszívhasson.

A komisszáros odaadta neki a saját tajtékipipáját, Sándor pedig szép csendesen körbe ellovagolgatott és pipázott, majd egy hirtelen vágta ugratta a saját lovát, oszt átugratott a kűkerítésön, amely belülről nem vót túl magas, de kívül, a kurcai nádas vötte körbe, és öt-hat méter mélységbe zuhant. Ingoványos vót, a Beke Kálmán így kiáltott föl:

– Sándor, a pipám!”

Jól láthatjuk, hogy már annyira megszokták a börtönőrök Sándor szökéseit, hogy a saját pipájáért aggódott a börtön vezetője. Viccet félretéve, ezek a történetek ilyen formában szinte biztos nem történtek meg, de az tény, hogy Sándor sok börtönből megszökött. Az 1848/49-es magyarországi forradalom idején a 150 fős csapatával beállt a háborúba, de az ország vezetése hamar ismét törvénytelen kívülnek tekintette, mivel nem hagytak fel a fosztogatásokkal és nem azok ellen harcoltak, akik ellen folyt akkoriban a háború. 1870-es években egy vonatot akart kirabolni társaival, de arra nem számítottak, hogy a rend őrei egy csoportja a vonaton tartózkodik. Tűzpárbaj alakult ki közöttük, Rózsa Sándort elfogták és hátralévő életét börtönben élte le.

Rózsa Sándor alakja egy olyan személyként maradt fent, aki a népet sanyargató gazdagok ellen van és segíti a szegény embereket. Annyiban igaz ez a történet, hogy az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején a magyarokat elnyomó Habsburgok ellen harcolt betyár csapatával. Ez egyfajta szabadságharcos képét festette le az utókorra. Rózsa Sándor azonban nem ezt az életet akarta folytatni, kétszer is vissza akart térni a normális életre, de mindkét-szer elutasította az uralkodó a bünei elfelejtését. Így kényszerből, féltve az életét és mivel börtönbe sem akart menni, maradt a betyáreltnél. Ennek köszönhető, hogy a mai emlékezetünkben ez a karizmatikus ember egy szabadságharcosként van jelen.

Német Klaudió

Harckocsikat sodort el a Tájfún

A Hawker Typhoon kétbalkezes vadászpülőből lett az ellenség rémálma

Nagy-Britannia mérnökei meg mesterei már a második világháború kitörése előtt keményen dolgoztak egy új vadászpülőn, amely helyettesíteni tudta volna a Hurricane és Spitfire típusokat. A Typhoon (Tájfún) már 1937-ben elkészült, de motorja nem győzte szusszal, ezért nem rendszeresítették. Az újabb változat három év múlva készült el, de már pályafutása kezdetén látszott, nem lesz belőle jó vadászgép. Erős volt meg gyors is, de nagy magasságokban ügynellenek bizonyult. Már szinte lemondtak róla, amikor a Nagy-Britanniát támadó német légielőben kísérővadászokként megjelent a Focke-Wulf-190-es, a kor talán legjobb vadászgépe. Ez a masina gyakran hajtott végre alacsony támadásokat. Míg fent az egekben a Typhoon nem ért semmit, alacsony támadásban rendkívül jónak bizonyult.

Ez az ellentmondásos gép akkor vágódott be, és vált népszerűvé – az ellenségnél félelmetkeltővé –, amikor vadászbombázóként kezdték alkalmazni. Miután az angolok kisöpörték egükről a német pülőket, a harcok áttevődtek a szárazföldre. Itt már nem a pülőkkel kellett megküzdenie a Typhoonnak, hanem egészen más jellegű célpontok megsemmisítése volt a feladata.

A hagyományos vadászpülőkhez képest testes és súlyos vadászbombázó ugyanis rendkívül erős motorral rendelkezett. Fegyverzete is tekintélyparancsoló volt. Négy darab 20 mm-es gépágyúja, csövenként 250 löszrel eleve veszályos volt. Emellett nyolc darab egyenként 27 kilós levegő-föld rakétát is vihett, valamint elfért rajta két darab 450 kilós bomba is. Ahova a Typhoon lecsapott, ott egyhamar fű nem nőtt.

Kinek rontjuk el ma a napját? Brit pilóták egy Typhoon mellett

Míndez lehetővé tette, hogy a gép a legkülönbözőbb célpontok ellen legyen bevethető. Ráadásul erős motorjának köszönhetően mindenféle fegyverrel megpakolva is megőrizte mozgásképességét és magas végsebességét. A Typhoon olyan volt, akár a keménykötésű legények, nemcsak ütni tudott, hanem állta is a verést. Mivel szilárd szerkezetű volt, sikeresen dacolt a harci sérülésekkel. Persze, sokkal inkább osztotta a verést. A zuhanóreplést már háromezer méter magasan megkezdte, és meredek szögben támadott. A célpontot, ahova le

akarta rakni a csomagot, gépágyúival tartotta tűz alatt, és a bombát ötszáz méteres magasságban oldotta ki.

Rakétái azonban ennél is félelmetesebbek voltak. Bár nem voltak irányíthatók, meglehetősen pontosan lehetett célzni velük. Ha zuhanóreplésben ment rá a célra, közelébe érve egyenes vonalúan folytatta a repülést, majd küldte útjukra a rakétákat. Amikor harckocsik ellen ment a játék, akkor a rakétákat a motorházra irányították, ott ugyanis vékonyabb volt a páncél. A Typhoontól hamarosan rettegni kezdett az ellenség.

A háború kezdetén a német Stuka zuhanóbombázókat az is hírhdtté tette, hogy zuhanás közben szirénák szólaltak meg rajtuk, melyek átható hangja rettegést váltott ki az ellenségnél. A Typhoon is tudott valami hasonlót. Rakétái ugyanis erős visító hangot bocsátottak ki, miközben füstcsíkot meg lángcsóvát hagyva maguk után téptek a cél felé. A rossznyelvek szerint az ellenségnek ettől az inába szállt a bátorsága.

Amikor a normandiai partraszálláskor a németek megkísérelték visszavetni a szövetségeseiket a tengerbe, ellentámadásaikat a Typhoonok rendre megíhúsították. Volt nap, amikor ezekkel a gépekkel felszerelt egységek egyetlen nap alatt 175 német tankot lőttek ki. Persze, nemcsak harckocsik ellen volt hatásos, a tüzérségi lőállásokat, az épületeket, a vasutakat, a hajókat... egyaránt sikeresen támadta a Typhoon. Közben továbbra is képes volt ellátni a vadászpülőgép feladatát.

Pedig kevésen múltott, hogy ne legyen belőle semmi.

Akcióban a Typhoon, a rakéták betaláltak

Nem várnak tovább

Az elmúlt időszakban a járványhelyzet miatt számos előadó, együttes halasztotta el albumainak kiadását. Az alábbiakban néhány zenészre térünk ki, akik úgy döntöttek, hogy nem várnak a tovább, és nemrég kiadták új lemezüket, vagy a napokban adják ki.

ÖRÖMKÖNNYEKET HULLAJTOTT

Április 30-án jelent meg DJ Khaled saját nevét viselő Khaled Khaled című tizenkettedik lemeze, amely iránt akkor volt az érdeklődés, hogy első helyen nyitott az amerikai lemezeladási listán. Amikor ezt DJ Khaled megtudta, örömkönnyeket kezdett el hullajtani és ezt nem is titkolta el, sőt a közösségi oldalán is megosztotta a megható pillanatot. Az írta a rajongóinak, hogy sok éjszakát átsírt, örömtől és fájdalomtól könnyezett a lemez készítése közben, a kedves szavak és üzenetek pedig megérintették a lelkét. DJ Khalid azt is felfedte, hogy a csapata az érzelmesebb, intimebb pillanatokat is videóra vette, mert azt szeretné, ha a rajongók a valódi énjét látnák. A lemezen ezúttal is számos sztárt sorakoztat fel, a dalok létrejöttében sokan közreműködtek, például Lil Wayne, Migos, Post Malone, Justin Bieber, Drake, Diddy, Nas, JAY-Z, Justin Timberlake és Cardi B. Eddig ez Khaled harmadik első helyezett nagylemeze, de nem érte el a legutóbbi, 2019-ban megjelent Father of Asahd sikerét.

BEKEMÉNYÍTETT A WEEZER

Május 7-én jelent meg a Weezer amerikai alternatív rockegyüttes Van Weezer című tizenötödik stúdióalbuma. A zenekar a lemez beharangozójával már 2019 elején felcsigázta a rajongóit, az eredeti terv az volt, hogy tavaly ilyenkor adják ki az albumot, de mivel a járványhelyzet ellehetetlenítette a turnézást, előbbre tették a barokk-poppal kísérletező OK Human című lemezük kiadását, amely így szintén az idén, január 29-én jelent meg. Az OK Human cím egyébként utalás a Radiohead 1997-ben megjelent OK Computer lemezének a címére. A Van Weezer érdekessége, hogy a rajta található dalokat a Kiss, a Black Sabbath, a Metallica és a Van Halen inspirálta. Egyes dalokhoz régebbi zeneszámokból használtak részleteket, így a szerzők közé került Ozzy Osbourne, Billy Joel, az Asia és a Blue Öyster Cult is. Az album címe, a Van Weezer, ugyebár a Van Halenre utal, és miután tavaly októberben elhunyt az együttes legendás gitárosa, Eddie Van Halen, a lemezt a Weezer az ő emlékére ajánlja.

JORDI EMLÉKÉRE

Június 11-én jelenik meg Jordi címmel a Maroon 5 hetedik albuma, előtte egy héttel pedig ismét virtuális színpadra állnak, június 4-én ugyanis újabb streamkoncertet adnak az American Express Unstaged sorozatának keretében, és itt már a közelgő lemeze is játszanak majd dalokat. A Jordiról eddig két dalt mutattak be, egyik a Beautiful Mistakes, amelynek Megan Thee Stallion a közreműködője. A másik a Nobody's Love, amelyet Adam Levine, a zenekar frontembere elmondása szerint a pandémia, valamint a George Floyd tüntetés inspirált. A lemezen minden bizonnyal helyet kap a tavaly megjelent Memories című dal is, amelyhez egy videoklip is készült David Dobkin rendezésében, aki már több korábbi Maroon 5 klipet is rendezett. A Memories videója Sinéad O'Connor 1990-ben kiadott Nothing Compares 2 U című dalának a stílusában készült, a végén pedig az olvasható, hogy: For Jordi. A Maroon 5 nemcsak ezt a dalt, hanem az egész lemezt Jordinak, azaz Jordan Feldsteinnek ajánlja, aki a menedzserük volt, de hirtelen elhunyt 2017-ben, csupán 40 évesen. Jordan Feldstein egyébként Jonah Hill és Beanie Feldstein színészek testvére volt. A Jordi lemez az elvesztésről szól.

Összeállította: L. M.

JÓBARÁTOK EGY HELYEN

A Jóbarátok annyira népszerű volt, hogy még a helyszínek is emlékeztetésekké maradtak. A sorozatot most is annyian szeretik, hogy a Lego egy szettet adott ki, amellyel megépíthetők a kedvenc helyszínek és akár el is játszhatóak a kedvenc jelenetek. A 2048 elemből álló készlet felidézni Monica és Rachel, valamint Chandler és Joey New York-i lakását, az összekötő folyosóval együtt. Nem ez a Lego első Jóbarátok szettje, 2019-ben a szereplők törzshelyét a Central Perk-et idézték fel egy készlettel, amely akkora siker lett, hogy az exkluzív részletekkel ellátott lakásokkal folytatták. A szett sok kiegészítőt tartalmaz, például Phoebe ijesztő művészi alkotását, Gladyst, a padlóra eső sajtortát, a Joey és Chandler lakásában található fehér kutyaszobrot, valamint a házi kedvenceiket a csibét és a kacsát is. Emellett megtalálható a csapat összes tagját ábrázoló új minifigura, a sorozatban viselt, legemlékezetesebb ruháikban, például Ross a szűk bőrnadrágban.

ÉRKEZIK A VENOM 2.

Ruben Fleischer rendezésében, Tom Hardy főszereplésével 2018-ban láthattuk a Venom című filmet. Ez a második olyan film, amelyben a Pókember ösellenességét megformázó Marvel-karakter szerepel, először 2007-ben, a Pókember harmadik részében jelent meg. A Venom középpontjában Eddie Brock újságíró áll, akit megtámad egy űrből érkező szimbióta, ami által szuperhatalomra tesz szert, miközben a szimbióta hatalma alá kerül. A nagy sikerre való tekintettel, elkezdték készíteni a második részt is, Venom 2. – Vérontó, illetve Venom: Carnage színre lép címmel, amelynek nemrég az előzetese is megjelent. Ennek a filmnek a készítését és bemutatását is befolyásolta a járványhelyzet. Eredetileg tavaly októberben mutatták volna, de most úgy áll, hogy az idén szeptemberben lesz a premierje.

PINK MEGINT JÓL VAN

Pink nemrég az All I Know So Far című dallal jelentkezett, amelyhez egy szellemes videót is társított. A klip valamilyen formában egy visszatekintő is, megjelennek benne a gyerekei, a férje Carey Hart, sőt Cher is. Pink egy interjúban arról beszélt, hogy ez a dal tulajdonképpen az élete története és egyfajta levél is a lányának. Emellett a dal egy beharangozója is a napokban megjelenő Pink: All I Know So Far című róla készült dokumentumfilmnek, valamint közelgő új lemezeinek is. Nemrég egyébként Pink és a fia átestek a koronavírus-betegségen. Pink a saját elmondása szerint annyira rosszul érezte magát, hogy már a legrosszabbtól tartott. Szerencsére mégis felépült és megint jól van. Hálája jeléül nagyobb összegű támogatást ajánlott fel a Covid elleni harcra.

MINDEN BIZONNYAL FOLYTATJÁK

A 2005 óta kísérhető Grace klinika még most is az egyik legkedveltebb sorozat, habár mára már a tizenhetedik évadánál tart. Nemrég kétségesé vált, hogy készítenek-e folytatást vagy ennyi volt, de állítólag az ABC bejelentette, hogy várható a tizennyolcadik évad, továbbra is Ellen Pompeoval a főszerepben. A Grace klinika alkotóinak dolgát is alaposan megnehezítette a koronavírus-járvány, hol leálltak, hol újraindultak a forgatások, az intézkedések pedig nyomon követhetőek a sorozatban is. Emiatt nem is tudták, hogy csak évadzáróra vagy az egész sorozat befejezésére készüljenek, a döntést pedig a bizonytalan helyzet miatt egyre csak halogatták. A koronavírus elleni harcból a Grace klinika is kivette a részét, adományként felajánlották a forgatásokhoz szükséges orvosi eszközöket.

Jelige: „Zoom”

Kedves Bizi!

Nagyon kell egy jó tanács, mert nem tudom, hogyan oldjam meg a problémámat. Állandóan azon jár az eszem, mit is tehetnék, hogy senki se bántódjon meg. A gondom a legjobb barátnőm fiújával kapcsolatos. Az utóbbi időben azt vettem észre, hogy a fiú sokkal többet foglalkozik velem, mint azzal akivel jár, a legjobb barátnőmmel. Sorozatban akkor van fönn a közösségi oldalon, amikor én is fönn vagyok. Mindenfélét kérdezget tőlem, számon kéri rajtam azokat a fiúkat, akik tetszenek nekem, és amit csak a barátnőmnek mondtam el. Az is volt, hogy célozgatott, kétértelmű megjegyzéseket tett. Leggyakrabban nem választam neki, és akkor mindent megtett, hogy felfigyeljek rá. Például különféle ötletekkel jött, hogy üdvözölhessem. Számomra igencsak feltűnő az is, hogy amikor egy társaságban vagyunk, vagy megyünk valahova, állandóan velem beszélget. És nézni is szokott. Nemrég volt a születésnapom, és ő külön, születésnap ajándékot vett nekem. Nekem mindez udvarlásra hasonlít leginkább. Nem tudom, hogy ez csak nekem tűnik így? Bevallom, ez az egész helyzet engem nagyon idegesít! Tudom, hogy a barátnőm bele van zúgva és félek attól, hogy mit fog szólni, ha rájön, hogy a fiú hogyan viselkedik velem. Nem szeretném megbántani a barátnőmet! Mellesleg ez a fiú nekem egyáltalán nem tetszik! A barátnőm miatt vagyok vele kedves. Kérlek, adj tanácsot!

„Zoom”

Válasz:

Valójában egyáltalán nem irigylésre méltó helyzetbe kerültél. Nagyon ciki egy helyzet! De fel a fejjel! Ha biztos vagy abban, hogy te nem úgy viselkedtél a fiúval, hogy valamit félreértett, akkor egyáltalán nem kellene aggódnod. Mindenesetre nem kell reagálnod a fiú közeledési, flörtölési kísérleteire. Ebben, mint olyan sok más élethelyzetben is segíthet, ha egyértelműen viselkedsz. Önts tiszta vizet a pohárba! Amikor legközelebb együtt vagytok vele, és több figyelmet szentel neked, mint a barátnődnek, hívd meg egy „tájékoztatósi” jellegű beszélgetésre. Ne gorombáskodj vele, de mond el neki, hogy te úgy látod, hogy ő egy jó fej, örülsz neki, hogy rendszeresen jelentkezik, hálás vagy neki, hogy törődik veled, odafigyel rád, de te azt reméled, hogy ugyanennyit, sőt, többet foglalkozik a barátnőddel. Így a fiú tudomására hozod, hogy te mit is vársz el tőle. Ha egy kicsit is okos, tudni fogja, hogy fel kell hagynia az eddigi viselkedésével. Ha nem ért a szép szóból, akkor nyíltabban is elmondhatod neki, hogy téged hagyjon békén, mert különben megharagszol rá, és mindent elmondasz a barátnődnek, ami biztos, hogy nem fog neki jót tenni. Ha ez sem segít, akkor egyszerűen ne csatlakozzál hozzájuk, amikor találkájuk van, és ne válaszolj az üzeneteire, kérdéseire, amit hozzád intéz. Ez már biztosan egyértelmű lesz a számára.

Jelige: „Rózsa”

Kedves Bizalmas sorok!

Hatodikos lány vagyok, akit az utóbbi hetekben egy nagy gond nyomaszt. Szerelmes vagyok az egyik osztálytársamba. A gond pedig az, hogy ebbe a fiúba szerelmes az unokatestvérem is, aki szintén az osztályomba jár. Szeretem a testvéremet, és nem szeretném megbántani, ezért titkolom, hogy nagyon szeretem ezt a fiút. Azért is még nehezebb, mert az unokatesóm tőlem kér tanácsokat, hogy hogyan hódítsa meg az osztálytársamat. Mit tegyek, mert nagyon boldogtalan vagyok, és nem tudom hogyan oldjam meg a problémámat. Kérlek, adjál tanácsot!

„Rózsa”

Válasz:

Kedves Rózsa!

Hidd el, sokszor az élet bonyolult élethelyzeteket állít elénk. Nehéz helyzetbe keveredtél, de igazán akkor lenne bonyolult a dolog, ha mind a ketten jó tíz évvel idősebbek lennétek. Mivel CSAK hatodikosok vagytok, igazi kis tinit, mindannyian csak most indultatok el ezen a teljesen új úton. Az ismerkedés, a szimpátiák, a szerelmek, a bonyodalmak, de a csalódások megélésének útja is ez. Jó lenne, ha nem vennéd annyira a szívedre a dolgot, hiszen ez egyfajta átmeneti állapot, még sok szimpátia, belezúgás, szerelem, csalódás vár rátok az életben. Arról azért gondolkodjál el, hogy mikor is fedezted fel, hogy szerelmes vagy a fiúba, régebben, vagy éppen akkor, amikor a testvéred bejelentette, hogy tetszik neki, hogy szerelmes az osztálytársadba. Nehogy az derüljön ki, hogy a rivalitás csalta elő belőled a szerelem érzését. Amit megtehetsz, hogy őszintén megmondod a testvérednek, hogy neked is nagyon tetszik a fiú. Hogy kivel kerül majd közelebbi kapcsolatba a fiú, az attól is függ, hogy közületek ki tetszik neki jobban. Félő, hogy a további nem tőletek, hanem a fiútól függ, ő dönt, nem pedig ti lányok.

Jelige: „Piroska”

Kedves Bizalmas!

Én egy rémesen szégyenlős 13 éves lány vagyok. Nagyon tetszik egy fiú és, nem tudom, hogyan közeledjek hozzá. A fiú egy másik iskolába jár, és ritkán találkozunk. Hogyan tegyem meg az első lépést, hogy ne legyen nagyon feltűnő a dolog, mert ha balul sül el, belehalok a szégyenbe! Kérlek, segíts!

„Piroska”

Válasz:

Kedves Piroska!

Ha hiszed, ha nem, a szégyenlősség és a szorongás, amit érzel, nagyon is gyakori dolog a serdülőknél, hiszen ez egy olyan helyzet, amiben még nem voltál. Sok mindent most élsz meg először, a helyzetek ismeretlenek, nincsenek begyakorolt és már megszokott magatartások, amiket használni tudtok az ilyen helyzetekben. Általában az ismeretlen dolgoktól, amikben még nem vagyunk jártasak, félünk is, szorongunk is. Biztos, hogy van egy-két közös ismerősötök, akik segítségével próbálkozhatsz az ismerkedéssel. Rajtuk keresztül kellene próbálkoznod, mert így esetleg egy társaságba kerülhettek, alkalmatok lehet beszélgetni egymással, kiderülhet, hogy tényleg létezik-e köztetek kölcsönös vonzalom. Minden esetre ne viselkedj feltűnően, és legfőképp ne legyél rámenős, mert az ilyen viselkedést kevesen kedvelik. Ha sikerül megszerezned a mobilszámát, üzenetet is küldhetsz neki, de ne üldözd az üzenetekkel se. És ott van a Facebook is, ahol felveheted veled a kapcsolatot. Ha válaszol, nyert ügyed van a következő lépésre. Ha nem válaszol, legalább tudod, hogy nincs nála esélyed. Akkor hagyd békén, és lépj tovább! Biztos, hogy akad egy-két aranyos fiú, aki szívesen tartózkodik a közeledben, és szívesen beszélget is veled. És ami nagyon fontos! Bújál ki a szégyenlősségből felépített csigaházadból, legyél az aki vagy, egy aranyos, kedves tini lány!

Kérdéseikre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Hogyan éled meg a kudarcokat, csalódásokat?

1. Tegyük fel, hogy a legjobb barátod/barátnőd nem jön el a születésnapodra.

Hogyan fogadod ezt?

- a) Megpróbálok nagyon szuper bulit szervezni. (0)
- b) Még egyszer felhívom, hátha történt valami. (2)
- c) Jellemző rá, pont az ilyenek miatt szoktunk veszekedni. (4)

2. Terjed az influenza, mindenki köhög és szipákol. Te elkapod a náthát?

- a) Nagy ügy, van rosszabb is a megfázásnál... (0)
- b) Naná, engem imádnak a vírusok! (4)
- c) Nem hiszem, be vagyok oltva influenza ellen. (2)

3. A legjobb barátod/barátnőd három hónapja ígéri, hogy visszaadja a kedvenc filmed.

- a) Gondoltam, hogy így lesz. (4)
- b) Én is szoktam csinálni ilyesmit... (0)
- c) Nem akarja bevallani, de tudom, hogy elveszítette. (2)

4. Meglátogatod a beteg barátnődet a kórházban. Mit mondasz neki?

- a) Látszik, hogy megviselt a dolog! (4)
- b) Fel a fejjel, lesz ez még jobb is! (0)
- c) Mondd el, hogyan történt! (2)

5. Az egyik bulin a barátnőd szimpátiája bókolni kezd neked. Hogyan reagálsz?

- a) Élvezem a hízelgő szavakat. (2)
- b) Nem gondolja komolyan, úgyhogy faképnél hagyom. (4)
- c) Kissé kínosan érzem magam. (0)

6. A barátnődet zaklatják, és hozzád fordul. Hogyan vigasztalod meg?

- a) Felajánlom: máskor is forduljon hozzám. (4)
- b) Elhárítom. (0)
- c) Megkérem, mesélje el pontosan, min megy keresztül. (2)

7. Melyik vélekedést osztod leginkább?

- a) Az ember mindenekelőtt cselekedjen! (0)
- b) Az ember gondolkodjon, mielőtt dönt! (2)
- c) Az ember megbízhatatlan lény. (4)

Értékelés

0–13 pont: AZ ERŐS AKARATÚ

Remekül leplezed a csalódásod! Bármilyen történjen is, tele vagy tetterővel, optimizmussal, rendíthetetlen hittel és bizakodással. Mindig úgy döntesz: irány a szebb jövő! A barátaid sokra tartják lelkierődet. Ám vigyázz, nehogy kíméletlenné válj, figyelj arra, amit mások mondanak! Jó, ha nem fognak ki rajtad a csalódások, gondoldj azokra is, akiknek szükségük van rá, hogy néha meghallgasd őket.

14–27 pont: A RACIONÁLIS

Egyszerűen tudomásul veszed a csalódásokat, hideg fejjel mérlegelve, hogyan történhetett ilyesmi. Gyűjtöd a tényeket és az információkat, hogy a balul sikerült randevú, vagy szerelmi csalódás ne eshessen meg veled újra. Vigyázat: az ész nem mindig tud felülkerekedni a szívügyeken! Hallgass olykor az ösztöneidre is! Ha nem rejtéd mindig véka alá a csalódottságod, hamarabb találsz valakit, aki megvigasztal.

28–40 pont: A CSALÓDOTT

Ami elromolhat, az el is romlik! – vallod. Új szimpátia jelenik meg az életedben? Meg fog csalni. A legjobb barátod/barátod is biztos rosszat mond a hátad mögött. Éppen ezért vagy dühös, sértődött és hajlamos a sírásra. Ha negatívan állsz a dolgokhoz, ne csodálkozz, hogy bekövetkezik, amitől tartasz! Elég az áldozatszerepből, legyél nyitott a meglepetésekre! Kicsit több önbizalommal a jó dolgokat is bevonzhatod.

A POÉN 1. RÉSZÉ	BELGIUM	RITMUS AMELYIK IRÁNYBA	ÜVEG, RÖVIDEN ISMERTETŐ A VENDÉGLŐFALÁN	AUSZTRÁL MACKÓ RÓMAI'S	KELET EME KÉTELLI	ZUHOG AZ ESO	
KERÉK SZÁM	A POÉN 2. RÉSZÉ ZAMAT, AROMA					Á	
EGY ORSZÁG JELKEPE A ZÁSZLO MELLETT				ÉPPEN-CSAK ALADÜ-COL			
FIGYE-LEMMEL NÉZ					KNOCK OUT NÉMA ÓRÓM!		
A HÁZ KÖZÉPE!	SUGÁR ATTILA	SZÁNDÉ-KÁBAN ÁLL				TONNA VASTAG ÉNEKES	
GRÁNÁT-ALMA SZERBÜL SZÁMTAN A SULIBANI			PEST FELE! ... DOUGLAS SZINESZ	RÓMAI 1100 SZÜKSÉG VAN RÁ		RÉGI, TAVALYI	
			FÉLHALKI SZÁNTÓ-ESZKÖZ		ÉTEL-ÍZESÍTŐ A TÁRGY RAGJA		
MÉTER TITÁN AMPER		KÖZÉPEN SIET!		ETELKA NEM IGAZI, HAMIS		OROSZ FOLYÓ ERBIUM	
	JEGYZE-TELGET BŐR				VÁRATLA-NUL MEG-ÉRKEZIK TESLA		
ÁTNYÚJT NEKI	E						

Sírni vagy nem sírni?

Sírni vagy nem sírni? Ez itt a kérdés... Valóban. Azt, hogy miért sírsz bánatodban, könnyű megmagyarázni... Sírsz, mert elvesztettél valamit, valamit.

Sírsz, mert fáj, mert elhagyott, megbántott – könnyekre fűzöd az érzelmeidet. A sírás fizikai és lelki folyamat is egyben, mégis egyéneként eltérő, mennyire vagyunk hajlamosak rá: mikor, hányszor, milyen intenzitással potyognak a könnyeid.

Könnyeket hullatunk - miért is?

Hinnéd, hogy még a könnyeink is többfélék lehetnek? A bazális könnyek megvédik és táplálják a szaruhártyát, a reflexes könnyek irritáció hatására termelődnek, az emocionális könnyeket pedig érzelmek hatására hullatod. Az emocionális könnyek azok, amelyek mind mennyiségükben, mind kémiai összetételükben nagymértékben különböznek a többi könny típustól, és mintegy 24 százalékkal több fehérjét tartalmaznak.

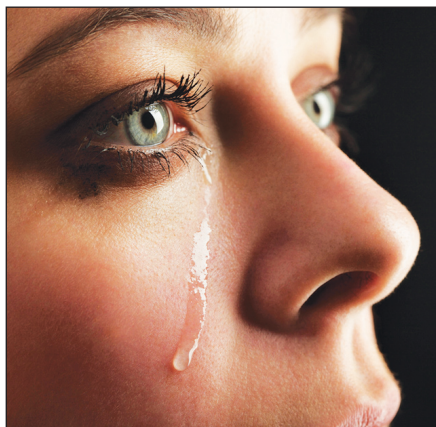
Sírás: a felgyülemlett érzelmek lecsapódása

Csecsemőkorodban természetes volt, hogy sírással jelezted a szüleid felé a testi-lelki bajaidat, de az „önellátóvá vált” korodban sem szabad elhanyagolni a sírás jelentőségét. Élethelyzetek sokasága kényszeríthet az érzelmeid ilyen formában történő kinyilvánítására – így jelezheted, ha bajban vagy, figyelmet, támogatást, segítséget kérsz, rosszul érzed magad, vagy jobb esetben örülsz valaminek – egyfajta kommunikáció ez a környezeted felé.

Csak tévedés, hogy a sírás a gyengeség jele

Ha olyan neveltetést kaptál, ahol a sírás nem elfogadott, sőt egyenesen szégyellnivaló, akkor az érzelmeid elfojtása a későbbiekben számos

probléma forrása lehet. Így, ha olyan helyzetbe kerülsz, hogy mások előtt mégis sírva fakadsz, akkor rendkívül megalázottnak, tehetetlennek, kiszolgáltatottnak fogod érezni magad, nem tudsz önazonos módon viselkedni – ami az átélt rossz élmény miatt zárkózottá tesz. Idővel a valódi érzelmek helyét átveszi az indulat okozta belső feszültség, ami stresszforrássá válik.

Sírni jó

Természetesen nem szeretnék arra biztatni senkit, hogy sírjon úton-útfélen, de a sírásnak egy felfokozott érzelmi állapotban megvannak a pozitív hatásai. A sírás egy különleges emberi adottság. A könnyek valódi, őszinte érzelmeket tükröznek – a sírás lényegében nem más, mint érzelmeszabályozás.

A sírás:

- megkönnyebbülést hoz,
- oldja a krónikusan felgyülemlett feszültséget és a stresszt,
- csökkenti a szervezeted kortizolszintjét,
- javítja a közérzetedet,
- javítja a hangulatodat,
- ellazítja a testedet,
- elvezet önmagadhoz,
- megerősít,

- engedi az érzelmeid megélését és megértését,
- segít lezárni valamit és elindítani valami újat,
- adaptív szerepet tölt be – segít az érzéseid feldolgozásában, és a felgyülemlett feszültség levezetésében,
- fontos a szervezet homeosztázisa szempontjából,
- oxitocin és endorfinok felszabadulásával jár,
- katartikus erejű és megküzdés értékű.

Nemi különbségek a sírásban

Csecsemőkorban még nincsenek nemi különbségek a sírásban, sőt a kisfiúk és a kislányok tizenhárom éves korukig hasonló gyakorisággal sírnak, később azonban megváltoznak az arányok. Számos vizsgálat megállapította, hogy felnőttként a nők négyszer-ötször gyakrabban, és hosszabb ideig sírnak, mint a férfiak. Ennek az oka, hogy a nők nagyobb empátiás készséggel rendelkeznek, számukra könnyebb a másik ember nonverbális jelzéseinek leolvasása, ráadásul gyakrabban és szabadabban fejezik ki érzelmeiket, mint a férfiak. A különbségek a hormonoknak is tulajdoníthatóak. A nőkben a prolaktin a sírásért felelős legfontosabb hormon (ennek a szintje emelkedik meg a sírás alkalmával), míg a férfiak esetében a tesztoszteron hormon gátolhatja a sírást, ezért sírnak kevesebbet.

Mikor jelez bajt a sírás?

Ha azon kapod magad, hogy könnyen, kiszámíthatatlanul, minden különösebb ok nélkül, vagy kontrollálhatatlanul elsírod magad, érdemes a felszín alatt dúló problémákat megkeresned, mert ez akár a depresszió jele is lehet.

Ciki vagy nem ciki - sírni muszáj

Igen. Muszáj. Néha át kell adnod magad az érzelmeidnek, ahhoz, hogy a feszültséget levezethesd. A sírás nem ciki, nem szégyen, és nem a gyengeség jele! (kamaszpanasz)

Éljen a csokoládé, a zabkeksz és a zöld tea!

Négy nyugtató étel stresszes időszakra

Ha nehéz időszakot élünk, vagy idegesek vagyunk, az édesség könnyű és gyors megoldásnak szokott bizonyulni. Igen ám, de ilyenkor a mértékletességre sem ügyelünk, és bizony könnyen felszaladnak a plusz kilók. Éppen ezért válasszunk magas kakaótartalmú étcsokoládét, melyekből pár kocka is elég, hogy jobban érezzük magunkat!

Jó megoldást jelenthetnek a zabból készült finomságok is, mint a zabpehely, a zabkeksz vagy a zabkása. A zabnak természetesen édeskés az íze, rostban gazdag, és csak lassan szívódik fel, ezért jótékony hatását hosszan érezhetjük.

A gyümölcsök is kiváló szénhidrátforrások és természetes formában tartalmaznak cukrokat, melyek többsége hosszan szívódik fel. Mivel a gyümölcsöknek magas az antioxidáns tartalma, érdemes naponta fogyasztani belőlük.

Feszült időszakban a reggeli tea mindenképpen zöld teából készüljön, hiszen ismert stresszoldó, nyugtató hatása. (házipatika.com)

Kedvencünk, a farmer

Az utóbbi időben rengeteg modell és divat váltotta egymást a farmer-nadrágok terén. Mostanában a szűkített szárú farmernadrág volt a toponn, de visszatért a trapéz és vele sok más *old school* fazon. A valóban hatalmas választék mellett felvetődik a kérdés: Mégis milyen viselj?!

Jó hír, hogy bármilyen testalkatod van, biztos meg fogod találni a számodra legmegfelelőbbet! Ehhez az első lépés természetesen egy hosszú és rögzös úttal kezdődik, a próbával. Fontos, hogy ne a netről rendeléssel kezd a kutatásod, inkább menj el egy butikba és próbálgasd végig a fazonokat, ez után akár már az online vásárlás is könnyen megy majd. Összegyűjtöttünk néhány modellt, ezek is a segítségére lehetnek:

1. Mom jeans – 2021 kedvence

A mom jeans farmernadrágot valószínűleg már senkinek sem kell bemutatni. Az anyukáink régi magas derekú Levi's nadrágjait idéző kényelmes fazon 2021-ben továbbra is a legtrendibb darabok közé tartozik, ezért neked is érdemes beszerezned egyet. Szinte mindenhez passzol, de leginkább egy laza fehér inggel és egy sportcipővel párosítva lesz igazán *old school* hangulata.

2. Kőmosott farmer – egyenesen a '80-as évekből

A kőmosott farmernadrággal visszatért a '80-as évek farmer kultusza. Még nem tudod eldönteni, hogy kedved-e az idén tavasszal megjelent új trendet? Az eredetileg „stone-washed jeans” nevet viselő fazon a koptatott farmerek új generációját képviselve az extrém outfitek kedvelt farmertrendje lett, és sokféle modellben a rendelkezésedre áll. Ha a kék árnyalatokat túl mindennapinak találnád, dönts inkább egy kőmosott sötét, fekete vagy élénk színű darab mellett. Viseld blokk sarkú cipővel a tökéletes retró megjelenésért.

3. Kertésznadrág – gyerekkorunk kantáros nadrágja

A farmerből készült kertésznadrág talán a legklasszikusabb modell. Ha valami különlegesen vágysz, válassz a kék helyett egy másik színű árnyalatot. Az élénk narancssárga és a pasztell rózsaszín is az év trendszínei között vannak.

4. Trapézfarter – a nagy hippy visszatérő

A trapézfarter 2021-ben igazi reneszánszát éli. Ha szereted a bohém stílust, bő szárú nadrágod viseld bővebb blúzokkal és blokk sarkú szandálokkal. A magassarkú ráadásul gyönyörű hosszú lábakat fog biztosítani számodra. Most nagyon divatosak az apró, általában virágmintákkal hímzett farmerek, amik csak tovább fokozzák a hippy hangulatot.

5. Egyenes szárú farmer – vissza az alapokhoz

Az egyenes szárú farmerekkel kezdődött minden, és hosszú kerülőút után most a denim divat is visszatért a nagy elődőhöz. Továbbra is trendik a magas derekú modellek, viszont a legújabb nadrágok már inkább közép-magasak, és közvetlenül a csípőd felett végződnek, lezseren körülölelve így a derekadat. Az egyenes szárat olykor érdekes díszítések is kiegészíthetik: masnik, felsliccelt részek vagy a farmer oldalán futó színes szalag.

A farmer története

Ez a hatalmas ruházati csoport több mint 150 éve jelen van, viszont csak a közelmúltban szerzett elismerést minden társadalmi rétegben.

Az „aranyláz” Kaliforniában indult 1850-ben. Sok arany után kutató összegyűlt ott a világ minden tájáról, hogy szerencsét próbáljanak. Köztük volt egy fiatal ifjú, **Levi Strauss** is, egy szabó. Neki szinte semmije nem volt, csak néhány méter vászonja. Hogy meg tudjon élni, elkezdett ruhagyártással foglalkozni. A szerencse rámosolygott. Az első ügyfél egy mesterlövész volt, aki egyben farmer, vagyis földműves is volt. Az illető megváltoztatta Levi Strauss életét, a jövőben pedig a világ divatját.

Elterjed egy pletyka, mely szerint egy különleges nadrág gyorsan terjed a munkások között. Nem volt meglepő, hogy hamarosan mindenki meg akarta vásárolni ezt a szilárd, jól szabott és olcsó ruhadarabot. Kevesebb mint egy év alatt Levi megnyitotta saját farmerkészítő műhelyét. Egy hátránya volt, a farmeron nem voltak zsebek.

Aztán **Jacob Davis** ötlete volt, hogy a zsebeket megpróbálják réz szegecses fenntartani. Ez azért volt érdekes, mert Jacobnak nem volt elég pénze, hogy szabadalmaztatni tudja a felfedezését. Eszébe jutott, hogy Levi Strauss segíthetne neki, és felajánlotta neki a dolgot, hogy társulhatnának... Így 1873-ban együtt lettek partnerek és közös tulajdonosai a szabadalmaztatott szegecses farmereknek.

eve

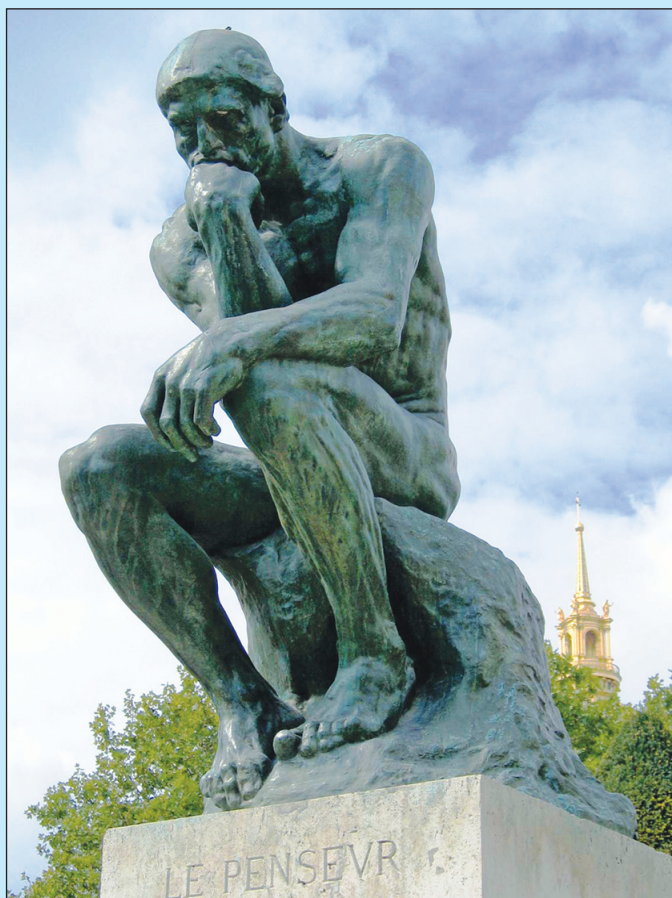
Szólásmagyarázat

Nem teszi ki az ablakba

Ha így fenyegetünk meg valakit, az azt jelenti, hogy akihez a kemény szavak szóltak, az nem fog eldicsekedni a kapott leckével. A szólásmondás eredete abból a szokásból ered, hogy valamikor, ha a szegény jobbágy- vagy parasztcsalád fia tanult emberé lett, és városba kerülve, egy-egy levélben beszámolt sorsa alakulásáról, jódoljáról, akkor a levelet nem tették rögtön el, hanem ki kellett tenni az ablakba, hogy mindenki lássa. Nagy öröm és dicsőség volt az ilyen levél. Jöttek azonban olyan levelek is, amelyek szomorú vagy éppen csúf dolgokról számoltak be, ezeket viszont nem tették ki az ablakba, nem dicsekedtek velük! Efféle levelekre célzunk ma is, ha a szólásunkat alkalmazzuk.

A klasszicizmus

A klasszicizmus a 18. század végén a görög és római művészet szépségeszményének felelevenítését tűzte ki célul. A felvilágosodás korával esett egybe. A művészet értelmi oldalát kihangsúlyozva kereste a szépet, a rend, szimmetria uralmát hirdette. A német klasszicizmusban csak egy évszázad múlva erősödött fel a természet és a művészet szembeállításának gondolata. A szépet, a természetest, az emberit azonosították az emberi művészettel. A klasszicizmus különösen az építészet terén alkotott sok maradandót. Szembefordult a barokk-rokokó túlszűfolt díszítésmódjával és a klasszikus, görög-római harmóniát igyekezett újratemteni. A jelszó a nemes egyszerűség lett. Az épületek homlokzatának jellegzetes elemei, az oszloprendek, a timpanon az egyházi és világi épületeken egyaránt megtalálhatóak. A legjellegzetesebb épületek a párizsi Pantheon és a Tőzsde. A klasszicista szobrászok a görög antik szobrászat alkotásait tekintették eszményképeiknek. Témáikat gyakran az antik mitológiából merítették. A legnevesebb olasz szobrász Canova (1757–1822) és a dán Thorwaldsen (1768–1844), valamint a francia Mennier és Auguste Rodin (1840–1917) a modern szobrászat elindítói. A festők a rokokó könnyedségével szemben mély, eszmei tartalmú műveket alkottak. Témáikat szintén az antik mitológiából merítették. A legismertebb klasszicista mester, Dominique Ingres A fürdőző című festményén a görög szobrok kiegyensúlyozott arányát, nyugodt harmóniáját ábrázolta. Jacques Louis David (1748–1825) legismertebb műve a Horatiusok esküje és Marat halála. A klasszicizmus később kialakult politikamentes, kispolgári, szelíd válfaja a biedermeier. Követői idillikus hangulatú tájképeket, csendéleteket és életképeket készítettek. Ilyen volt a bécsi Georg Ferdinand Waldmüller.

Rodin: A gondolkodó

Muskátli

A muskátli Dél-Afrikából származik. Akkor fejlődik megfelelően, ha a jó talajon és a rendszeres öntözésen túl elegendő levegő veszi körül és sok napsütés éri. Mindenféle cserépbe, edénybe, dezsába ültethető, vethető vagy dugványozható. Az elnyílt virágokat vágjuk le, ha azt akarjuk, hogy hosszú legyen a virágzási időszak. A muskátli három nagy fajtacsoportja az angol muskátli, az öveslevelű és a futómuskátli. A legnagyobb virágú az angol muskátli. Napjainkra azonban a nemesítő keresztezések által több száz fajtát és változatot hoztak létre.

A zászló története

A zászló a legrégebb felségjelek közé tartozik. Már a régi egyiptomiak, asszírok, görögök és rómaiak hadi jelvényként különböző állatfaragványokat hordoztak, amikor csatába indultak. A mai értelemben vett zászlót, a vexillumot, egy bíborvörös szövetdarabot először a római lovascsapatok használták. Később is a vörös volt a legelterjedtebb szín, de megjelentek más színű zászlók is a legkülönbözőbb jelképekkel, címekkel, voltak királyi, nemesi, egyházi stb. zászlók mindenféle jelképekkel.

A háromszínű zászlók az újkorban terjedtek el. A polgári forradalmak hozták magukkal. A trikolorát a köztudat általában a nagy francia forradalomtól származtatja. Az igazság az, hogy holland eredetű, minthogy az első polgári forradalom Németalföldön tört ki. 1574-ben bukkant fel a narancs-fehér-kék holland zászló. Érdekes, hogy mindmáig narancssárga mezben játszik minden holland válogatott, de a zászlóban, a trikolorban, minthogy a narancssárgát nehéz kikeverni, a narancsot a piros váltotta fel.

A piros-fehér-zöld magyar zászló használatát az 1848-as magyar szabadságharc parlamentje iktatta törvénybe „helyezte vissza ősi jogaiba”. Igaz, valami régi ősi jogokról nemigen lehet beszélni, mert az első piros-fehér-zöld zászlók csak Mária Terézia idejében bukkantak fel, igencsak szórványosan. A Rákóczi-szabadságharc lobogója is nem háromszínű, hanem vörvörös volt, rajta a közismert jelszóval: Pro libertate (A szabadságért).

Atlantisz, az elveszett birodalom

Tipikus példája azoknak a meséknek, amelyek jóval több mondanivalót tartalmaznak, mint amennyit elénk tárnak. Rajzfilm keretben áll előttünk mégis a történet, a mondanivaló, a karakterek simán megállnák a helyüket bármelyik mozi vásznon. E rajzfilm egy platóni (nem, nem platói) idézettel kezdődik – a szöveg hevenyészett fordítása: egyetlen nappalnyi, s éjszakai balszerencse és Atlantisz szigete eltűnt az óceán mélyén.

Platón ókori görög filozófus volt, szájából minden bölcsélet kicsit bölcsőbbnek tűnik. Ő írta például az Állam című művet, amely egy általa ideálisnak vélt társadalmat fest le – hasonlóan az Atlantiszról szóló elbeszélésehez, amely egy hihetetlenül fejlett civilizációról szól, amely hirtelen elsüllyedt a tengerben.

Az Atlantisz (akárcsak a fent említett Állam) egy utópia: egy tökéletes, de sajnos csak a képzeletben létező hely.

Persze attól, mert nem valódi, az írás még tartalmazhat bölcs gondolatokat, és addig nincs is gond, amíg a tudományt szétválasztjuk a kitalációtól – egy neves múzeumban például sem ma, sem száz éve nem túrtek volna meg ilyen „tudománytalanságot”. Hogy miért kell ezt így hangsúlyozni? Mert az Atlantisz – Az elveszett birodalom éppen ezzel a kérdéskörrel foglalkozik. A rajzfilmben, mely keretét a valóság adta, éppen 1914-et írnak. Ebben az évben tört ki Európában az utóbb elsőnek nevezett világháború, de a tengerentúlon még béke és nyugalom honolt.

A főszereplő, Milo egyáltalán nem a szuperhős képét festi elénk. Viszont egy nagyon szerethető karakter, főként hatalmas intelligenciája és személyisége miatt, aki a Kincses bolygó dr. Delbert-jének szinte pontos mása: alacsony, vézna, szemüveges és szeretné átélni élete első kalandját, lehetőleg valami legendásat, a végén kincssel.

Persze egy expedícióhoz kellene egy vezető is, méghozzá olyan, aki tapasztalt, erőskezű és

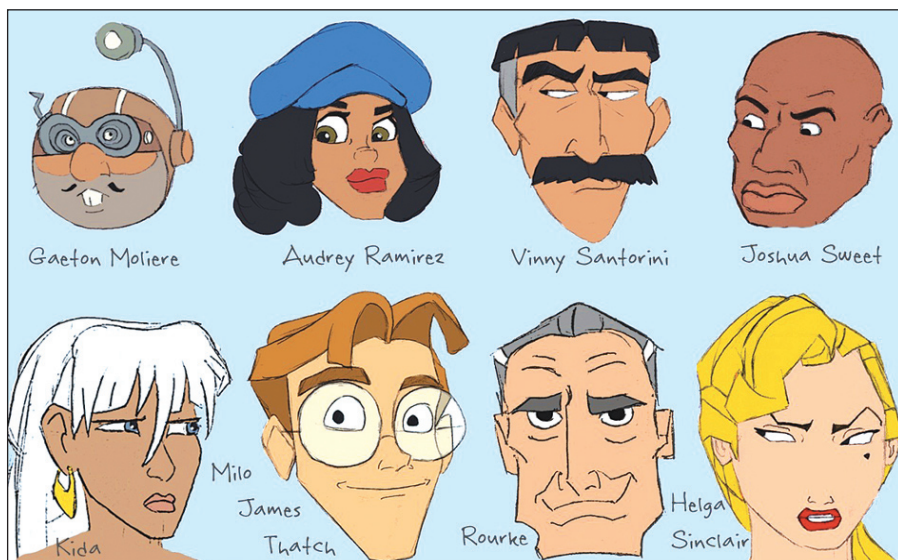
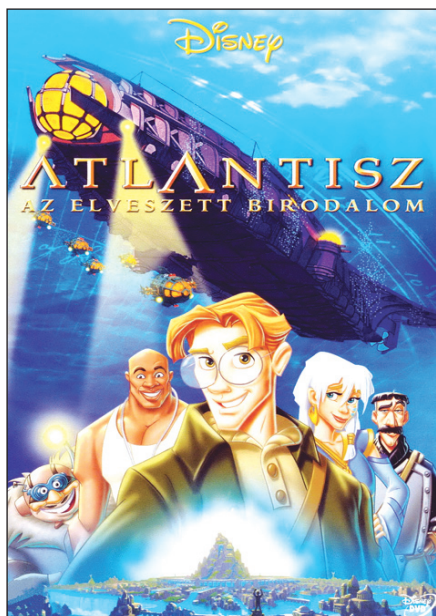
átlátja a situációt. Mivel erre Milo nyilvánvalóan képtelen lenne, fel kellene fogadnia egy Tiberius Rourke-hoz hasonló nagydarab veteránt. Ám a főnök mit sem érne egy hozzá hasonló kvalitású, de gyakorlatias első tiszt nélkül, aki elvégezné helyette a feladatot: erre a posztra egy szép, ugyanakkor halálos hölgy lenne az ideális választás (pl.: Helga Katrina Sinclair hadnagy).

Természetesen egy igazi expedícióhoz nagy számú személyzetre van szükség: kell többek között kommunikációs tiszt (Bertha Packard), élelmezési tiszt (Jebidiah Allerdyce Farnsworth, alias Süti) és még legalább 195 további ember (Milót igazából otthon is hagyhatnák).

Ennek az emberáradatnak a magját néhány különösen tapasztalt, vicces vagy laza figurának kellene alkotnia, mivel ők (véltetően különleges aurájuknak köszönhetően) még egy tengeralattjáró felrobbanását is túlélnék.

Na, de nem fogunk a teljes történetet elmesélni, ezt nektek kell látni. Igazi filmes élmény.

Major Evelin

SZÓ SZERINT

- Uram, ön mindig jobb kézzel keveri a kávéját?
- Igen.
- Érdekes, az emberek többsége kiskanállal szokta.

VÉGSZÓRA VÁRVA

- Mit mondjak még, testvéreim? - kérdezi beszéde vége felé az unalmasan prédikáló pap. Megszólal egy hang letről:
- Áment, atyám, csak egy áment!

KÉRDEZZE MEG GYÓGYSZERÉSZÉT

- A kannibál törzsfőnök megüzeni a gyarmati kormányzónak, hogy nagyon beteg, küldjön valami gyógyszert. A kormányzó a saját háziorvosát küldi el hozzá. Két nap múlva újabb üzenet jön:
- Orvost bevettem, de nem használt. Kérek valami mást!

AMERIKÁBÓL JÖTT

- Két férfi üldögél a kocsmában, az egyik odaszól a másiknak:
- Te, komám, mikor születted?
- 1960. január 5-én.
- Érdekes, én is akkor születtem. Hol születted?
- New Yorkban.
- Ez furcsa, én is ott születtem. Iskolába hová jártál?
- Az Abraham Lincoln középiskolába.
- Hihetetlen, én is oda jártam.
- Arra megy a pincér, az első fickó odaszól neki:
- Figyeljen csak, ilyet még nem hallott! Én és az a fickó ugyanakkor születünk, ugyanott, sőt még iskolába is egy helyre jártunk!
- A pincér bólogat, majd visszamegy a pult mögé. Kérdi a csapos:
- Mi újság?
- Á, semmi különös, a Johnson ikrek már megint holtrészegek.

VISZONYLAGOS

- Kovácsné gondterhelten tanulmányozza a testsúlytáblázatot.
- Mi baj, talán átlépted a súlyhatárt? - kérdezi a férje.
- Á, dehogya, a súlyom rendben van - feleli az asszony, majd így folytatja:
- Csak a táblázat szerint tíz centit még nőnem kell...

GYERMEKKOR

- Két barát beszélget:
- Szörnyű gyermekkorom volt... Gondolom el, négyen voltunk testvérek, én a legkisebb, nekem kellett hordanom a testvéreim kinőtt ruháit!
- Hát ilyen mostanában is előfordul.
- Igen, igen... De négyünk közül én voltam egyedül fiú.

HENTESNÉL

- Egy fiatalasszony tanácstalanul nézelődik a hentespultnál. Az eladó segítőkészen megkérdezi:
- Mit adhatok? Sertéshúst, baromfit, esetleg marhahúst?
- Mindegy, csak olyan legyen, ami nem ég oda!

VENDÉGLŐBEN

- Ettem már jobb sültet is! - mondja a vendég fizetéskor.
- Mire a pincér szárazon:
- Nálunk, uram, aligha.

MAKACS BÚTOR

- Egy férfi a szomszédját hívja segítségül az ajtóban megrekedt kanapé kiszabadításához. Húzzák, vonják, de nem mozdul.
- Hagyjuk - mondja a férfi - sose tudjuk betuszkolni.
- Be???

NYELVTAN

- A kisgyerek izgatottan jön haza az iskolából:
- Anyuci, tudod, mi vagyok én?
- Nem, kisfiam.
- Személyes névmás.

ELDŐLT

- Egy férfi azzal jelentkezik a cirkusz igazgatójánál, hogy álló helyzetből úgy tud eldőlni, hogy a kezét egész idő alatt a testéhez szorítva tartja.
- Na, lássuk! - mondja fanyalogva a direktor.
- A hosszú ember eldőlt, mint a liszteszsák. Hatalmas durranással esik a hátára, utána úgy kell felmosni. Amikor magához tér, ez az első kérdése:
- Megveszi a számot?
- Eszembe sincs.
- És ugyanezt hasra?

BETÖRÉS

- Halló, rendőrség? Kérem, jöjjenek a Rezeda utca 8.-ba, egy betörő van a lakásomban!
- Hogy hívják?
- Nem kérdeztem meg tőle...

MUZSIKASZÓ

- Kovács és Bakács a zeneiskola mellett mennek el, az ablakból egy szép dallam szűrődik ki.
- Ez Mozart? - mondja Kovács.
- Szépen játszik - teszi hozzá Bakács.

MAJD BELEJÖN

- A fiatalasszony telefonon kér főzési tanácsokat anyukájától:
- Ez minden, mama? Tehát várni, amíg felül buborékok lesznek, és kész is a forró víz?

KONCERT

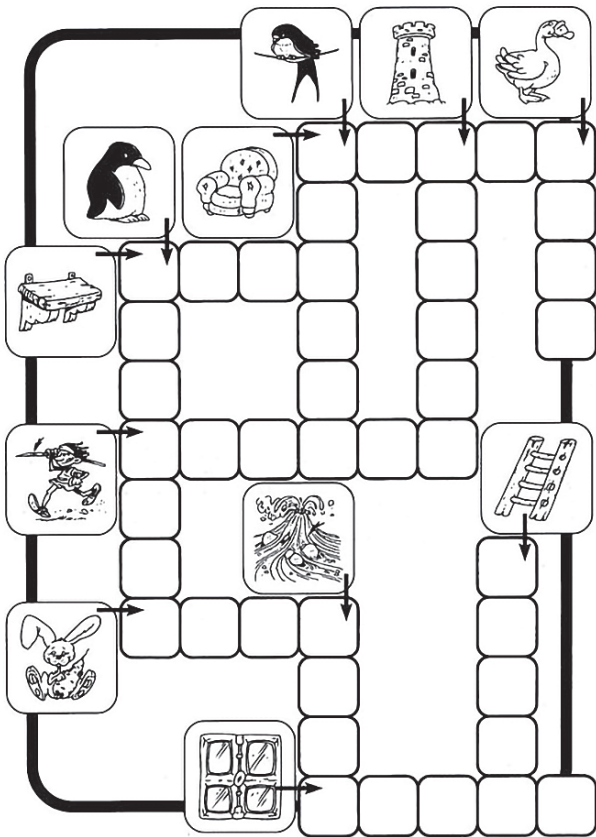
- Bocsásson meg, mi megy most? - kérdi Kovács a hangversenyen.
- A IX. szimfónia.
- Úristen! Ennyire elkéstem volna?

SIKERES MADÁRHAJLSZA

- Egy öregember álldogál az esőben a kocsmában előtt lepkefogó hálóval a kezében. Arra megy egy férfi, csodálkozva nézi az öreg, majd megszólítja:
- Mondja, mit csinál itt?
- Madarászom - hangzik a felelet.
- A fiatalabb megsajnálja, és behívja a kocsmába egy sörre. Aztán bent egy korsó mellett megkérdezi tőle:
- És mondja, hány madarat fogott már?
- Mire az öreg ránéz:
- Eddig hetet, maga a nyolcadik.

Képes keresztrejtvény

Milyen nevek bújtak el az anagrammákban?

DON ALMA G
MA ANNA MÁRI
BABAR ÉS N
GAZ LELI
KENDE BE

KVÍZ

Ki tudod egészíteni a könyvek címét?

Anne Frank...

- Könyve
- Levele
- Naplója

Édentől...

- Nyugatra
- Keletre
- Északra

Malac a...

- Pácban
- Sütőben
- Réten

Szerelem a ... idején

- Koronavírus
- Pestis
- Kolera

Huckleberry Finn...

- Utazásai
- Kalandjai
- Hajótörése

A ... meséje

- Szolgálólány
- Komornyik
- Szakácsné

... a vámpírral

- Randevű
- Interjú
- Találkozó

Hamlet, a ... királyfi

- Ír
- Svéd
- Dán

Találd meg a kakukktojást!

Hibajavítás

Az első sorban összekeveredtek a betűk a szavakban, a második sorban pedig kihagytak egy betűt a szavakból! Javítsd ki a hibákat!
nof, lse, fgüe, bölös, höpmölyög, megnigott, holdvliágos, éebesztgettem
fata, hac, keget, trony, végelen, szlamatető, oljmcéses, fogcsikogatva

Hány nevet ismersz fel?

Itt az április, tegnap is tavaszias, enyhe szellő fúj. A más napokon rádiót hallgató gyerekek piros kabátban, dideregve, de vígan talpaltak a tarka réten.

Megfejtés:
Kvíz – naplója, pácban, kalandjai, interjú, keletre, kolera, szolgálólány, dán
Milyen nevek bújtak el az anagrammákban? – Magdolna, Annamária, Barnabás, Gizella, Benedek
Hibajavítás – fon, les, füge, öblös, hömpölyög, megingott, holdvilágos, ébresztgettem; Fata, harc, kerget, torony, végelen, szlamatető, olajmécéses, fogcsikogatva
Hány nevet ismersz fel? – Ennyit biztos: Ili, Pista, Tamás, Konrad, Piroska, Andi, Ede, Antal, Kata, de ha kitaró vagy, lehet találsz ezen felül is
Találd meg a kakukktojást! – Ha megtalálod a teknőst, megtalálod a megoldást is

Lexikon

Te is benne szeretnél lenni az újságban? Semmi akadálya: küldj magadról tudnivalókat Lexikonunkba! Küldj egy fotót magadról, és válaszolj az alábbi kérdésekre:

Nevem:

Becenevem:

Melyik suliba, osztályba járok?

Kedvenc tantárgyam:

Kedvenc tanárom:

Kedvenc könyvem:

Kedvenc együttesem:

Kedvenc énekesem:

Kedvenc zeneszárom:

Kedvenc filmem, sorozatom:

Melyik filmben játszánám a főszerepet?

Kedvenc insta-profilom:

Kedvenc influenszerem:

Kedvenc hangulatjelem:

Kedvenc számítógépes játékomban:

Hobbim:

Kedvenc étel, italom:

Kedvenc állatom:

Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban:

Na és a szerelem?

Vigyázz! Szinte az összes kérdésre kötelező a válasz ☺.

Persze, csakis rajtad múlik, mennyit engedsz felfedni magadról!

Jubileumi pályázat Alkoss és nyerj!

A Jó Pajtás 75. születésnapja alkalmából rajz- és fogalmazáspályázaton vehetsz részt!

Mi a feladatod?

Rajzpályázat

Tervezd át kedvenc újságod címlapját! Figyelj arra, hogy figyelemfelkeltő és informatív legyen. Tervezd meg az újság címlapján szereplő lapfejet, logót, valamint az aktuális adatokat és mindezek elhelyezkedését az oldalon!

Fogalmazáspályázat

Vedd elő a laptopot vagy ragadj írószerszámot és írd meg nekünk a kedvenc újságod, könyved tartalmát. Meséld el, miért szereted a kiadványt és milyen élmények fűznek hozzá!

A Jó Pajtás várja munkáitokat! A jól sikerült alkotásokat rövidesen viszontlátod az újságban! A legjobb munkák alkotói között 2021/2022-es tanévre szóló, két egyéves előfizetést is kiosztunk, mindemellett a Jó Pajtás készítésének műhelytitkaiba is beavatjuk a legkreatívabbakat!

Határidő: 2021. május 30.

A címünk: jopajtas.szerk@magyarszo.rs és Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

A 17. számunk nyereménykérdésének megfejtése nem más, mint az **ajtó**. Ezúttal **Barna Máté**, a **tiszakálmánfalvi Ivo Andrić iskola 5. osztályos tanulója** nyerte a Jó Pajtás könyvajándékát. Gratulálunk!

E heti feladványunk:

Kerti virágoknak

Puha ágyat vetek,

Hogy annál könnyebben

Életre keljenek.

Egyszer tened is

Majd ágyat csinálok,

Csakhogy ezt az ágyat

Tudom, nem kívánod.

Mi az?

A helyes választ legkésőbb **június 1-jéig** küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**. A választ elküldheted a jopajtas.szerk@magyarszo.rs e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Lektor: **Halász Csilla**

■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Major Evelin, Nagy Magdolna, Tóth Tamara** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs